1525 | 1890 ՅՈՒՆԻՍ 28 ԲԷՆԹՇԷՆԳԻՀ | 1307 ՋԻԼԳԱՏԻ 23 | ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԻՆԷ

20 ԲԱՐ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍՈՒՄԱԳՕՂ	140 ՂՐՇ.	70 ՂՐՇ.	40 ՂՐՇ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջհատիկ 20 ղրուշոան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻՐԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զեյթունի սահիպէ դրշ. 8
Վիւնեիս սահիպէ 11ի 10ք. հա. »

Մէվասաք նախիյա տարի պէտքէր մէճճանէն գասուլ օլունճագ վէ ուէրճ օլունժայան էվրաք իտաէ օլունճագ տրը։

Իսարէխանէսի, Սիմասպօլսա Գալաղ Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 ձիվէլէկեան մութասարրֆա տրը. Գեանֆիֆէի մէվասա հաղորդուսա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԼԷԼԷԿԵԱՆ մուրատանէ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գէլկրատտան չէքիլէն պիր թէլէգրաֆա կէօրէ, Բրիչթինատա վէֆաթ իտէն Սրբոյ գօնսօլօսը Մ. Մարին-գովիչին ճէնազէ ալայը կէյէն բոզար կիւնիւ Գէլկրատտա մէմուրիյին հիւքիւմէթ վէ քիւլլիէթլի էհալի հազըր օլտըղը հալտէ իճրա օլընմըշ տրը։ Խարիճիյէ նէզարէթի մէմուրլարընտան պիրիսի թարսիքընտան իրատա օլընան պիր նուսխադա, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Սրբոյ Իսպիսիսի միյանընտա հիւսնի միւնասէպէթին պէրտէվամ օլմասը՝ Սրբոյ Իսպիսի ան իչիւն էհէմմ պիր մէսէլէ օլտըղը պէյան իտիլմիշ տիր։

Զէթինէէտէն Վիէնանէրն Նոյ Ֆըրոյ Բրէօ կազէթասընա իշար օլընտըղընա կէօրէ, Գարատաղ բրէնսի նին ամուճաղատէսի վէ պիրինճի ֆըրգա գօմանտանը Գօյգօ Մարթինովիչ՝ պէրտէն պիրէ վէֆաթ իտմիշ տիր։ Գարատաղ էհալիսի՝ մուսարլէյհին վէֆաթընտան տօլայը բէք գիյատէ միւթէէսսիր օլմուշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Թէլէկրաֆ վէ Բօսֆա նաղրը Հասան Ալի էֆ. հազրէթլէրինէ թէպտիլէն Վիճճի բիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պուրըլմըշ տրը։

—Տէրսաատէթէ պուլընան Մէքքէ վէ Մէտինէյէ էհալիսինտէն 80 գատար էրքէք վէ գատընլարըն եօլ մէսարիֆլէրի օլմամագ համէպիլէ պուրատա գալտրգլարը՝ մէմուր հազրէթը Բատիշահի օլտրգտա, մէճճանէն Ճիտտէյէ գատար կէօնտէրիլմէլէրին իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլմաղլա, ճիւմլէսի տիւն իտարէի Մահսուսէնին Շէրէֆ վարօրբյա ալ ճանիպէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Իրատէի աֆիյէթ էյլէմիշ օլտրգլարը տիւնքի նիսխէմիզտէ եաքըլմըշ օյան Մալիյէ Նազրը Գազազեան Ցակոբ բաչա հազրէթլէրի՝ տիւնքի մէճլիսը իասսը միւքէլատա հազրը պուլընմըշլար տրը։

—Թիւրքիա իլէ Ռուսիա արասընտա ագտ օլընճագ եէնի թիճարէթ ահտնամէսի հագդընտա իճրան միւզաքէրէյէ մէմուր գօմիսիոն Խարիճիյէ միւսթէշարը Յատեան Յարութիւն բաչա հազրէթլէրինին թահրիր իյատէթինտէ օլտրգը հալտէ տիւն Օրման վէ Մէատին միւտիրը ուսմանի Գուլուժեան Պետրոս էֆ. հազրէթլէրինին գօնաղընտա ագտը իճթիհատ էյլէմիշ տիր։

—Աքատատան Շամա գատար պիր շըմէնտիֆէր ինչասը իչիւն իմմիյագ իսթիհսալ իթմիշ օլան Մ. Բիրինկ՝ Շամատան Պիրէճիկէ գատար պիր շըմէնտիֆէր ինչասը իչիւն կէչէն Հաֆթա Սատրազամ հազրէթլէրինէ պիր լայիհա թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Իշպու խաթթըն՝ Հալէպ վէ Իսքէնտէրունա տախի պիրէր գօլլարը օլաճագ տրը։

Սատրազամ հազրէթլէրի՝ մէզքիւր լայիհալը թէտգիգաթը լաղըմէսի իճրա օլունմագ իւզրէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ իրսալ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր վիլայէթինտէ Զէյմէ էֆէնտիի Իսլամիյէ վէ Խրիսթիանիյէսի պէյնինտէ տէվամ իտէն իճտաճա վէ նաֆիա նէզարէթինէ իրսալ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր վիլայէթինտէ Զէյմէ էֆէնտիի Իսլամիյէ վէ Խրիսթիանիյէսի պէյնինտէ տէվամ իտէն իճտաճա վէ արազի գավկասընդն պէր թարաֆ իտրիմէսի իչիւն թահրիր ըրիսէթինտէ պիր գօմիսիոն թէշքիլ իթմէք իւզրէ եվգաֆ նէզարէթի վարիտաթ միւտիրի Իսմաիլ հագգը պէյ հազրէթլէրի մէմուր պույրըլարագ, իրատէի Սէնիյէսի սուտուր իթմիշ օլմաղլա, միւշարէյէյ՝ Իզմիրէ միւթէճճէհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնտ էվրօբայա ազիմէթ իթմիշ օլան Միւճթէմէաի Ամերիգանը Տէրսաատէթ գօնսօլօս վէքիլի Ազարեան ժօզֆի էֆ.՝ տիւն Վիէննատան չէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Անատօլը շըմէնտիֆէրլէրի ինշասթ գումբանեասը միւտիրի գօնթ Վիթթալի իլէ սէր միւհենտիսի Մ. Դաք՝ ինչա օլունմագտա օլան խաթ-թը մուայնէ իչիւն օլ թարաֆա ազիմէթ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ եվվէլքի կիւն Պրուսա թարիգի իլէ Տէրսաատէթ ավտէթ իթմիշլէրտիր։

—Պալաթտա Լօնճա մահալէսինտէ գունտուրաճը պիր Ռուսը խանէսի գաբուսընա 3-4 կիւնլիք պիր դրդ չօճուղը պրագրլմըշ, վէ իւզէրինտէն զուհուր իտէն պիր թէզքէրէտէ, չօճուղը պրագանը տահա 5-6 չօճուղը օյտուղընտան, ֆագրը հալինէն նաչի պու եէնի տօղանը պրագայա մէճճայա օյտուղը սիւրիրիմիշ տիր։ Զօճուգ՝ Պալը Զապթիէյ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Քիւչիւք-Զէքմէճէ տախիլինտէ Սուեօլու նահիյէսինէ թայի Ալան գարիէսինտէ եվվէլքի կիւն պիր ճինայէթ վուգու պուլմըշ տրը։

Գարիէի մէզքիւրէ էհալիսինէն Մուհարրէմ վէ Շապան վէ Ալիր վէ համիտ նամ չախսար՝ Ահմէտ նամընտա պիրինի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշլէր, վէ Շաքիր նամ քիմսէյի տախի թէհլիքէլի պիր սուրէթտէ ճէրհ էյլէմիշլէր տիր։ Գաթիլլէրտէն Շապան վէ համիտ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Մուհարրէմ իլէ Ալիր տախի տիւն սապահ Մագրիբէօյ ճիվարընտաքի պաղչարտա տօլաշ մաղտալար իքէն թուտուլմըշլար տրը։

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Վօտինա ճիվարընտաքի միրի օրմանլարընտան պիրիսինէն ամէջ զուհուր իտէրէք եանմագտա պուլընտրը՝ չէհրը մէզքիւրէն իշար օլընըյօր իսէ տէ, ամէթէն պաստրբրլըգ պաստրբրլամտրընա վէ խասարաթէն մրգտարընա տարբ հէնուշ պիր կէօնա մալիմամ եօգ տրը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Կազէթամըզդն թապը էսնասընա գատար էվրօբայան բօլիթիգայա տարի թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ԷՎՎԷԼԻՍԻ ԿԻՒՆԷՒ

ՊՕՐԱ

Էվվէլքի կիւն չէհրիմիզտէ զուհուրա կէլէն չէտիտ պօրանըն մուճիպ օյտրը խասարաթէն պազրլարրը տիւնքի նիսխէմիզտէ եաքմըշ իտիր։ Իշպու պօրանըն դաբատա վէ ուէնիզտէ իրդա էյլէտիկի խասարաթ հագդընտա մուախիզէրէն պատրզրմըշ պազր թաֆսիլաթ տախի պէր վէճճը դիր նէյը օլընը։

Սրբոյ Պալը

Թօրգաբուտա Թաքէճէի մահալէսինտէ պիր Իսլամըն խանէսի իւզէրինէ եագընտա պուլընան ճէսիմ պիր սէրվի ազաճը տէվրիլէրէք, մէզքիւր խանէ եզրըլմըշ իսէ տէ, տէրտինինտէ պուրնանլար՝ պիր ազ էվվել գօմուլա կիճմիշ օյտրգլարընտան, նուսխուսա թէլէֆաթ վուգու պուլմամըշ տրը։

Սուլթան Ահմէտ ճամիսինին ազ թարաֆտաքի մինարէսինին իւսթզան չէրիֆէսինին գօրդուլըգ թաշլարյա, սօլ թարաֆտաքի մինարէսինին քիւլանը դուրշունլարը գօբմուշ վէ մէզքիւր մինարէյէր միւհթաճը թամիր պիր հալէ կէլմիշտիր։

Մուհարրէմ Բաշատա 15 արշրն եիւբսէքլիքտէ պիր պազչէ տուվարը՝ իմթիսալինտէ պիր խանէ իւզէրինէ եը գրլարագ, մէզքիւր խանէնին տախի նըսֆը եըգրըլմըշ իսէ տէ, նուսխուսա պագաթլըգ օյմամըշ տրը։

Սամաթիա ճիվարընտա պիր համինին հավլիսինտէ պուլընան սէրվի ազաճը պիր խանէնին իւզէրինէ եը գրլմըշ իսէ տէ, պազգա պիր սագաթլըգ օյմամըշ տրը։

Սիւլէյմանիյէտէ պիր ճէսիմ սէրվի ազաճը իլէ եէնի Պազչէտէ ճէսիմ պիր չընար ազաճը վէ Մօլլա Քիւրանի թէքքէսինտէ պիր միւրվէր ազաճը տէվրիլմիշ, վէ ֆագաթ զարիամ վուգու պուլմամըշ տրը։

Նիյանճրտա պիր թիւրպէնին պիր գաչ ազաճըյա. Թաքէճիլէրտէ Իսլամ գապրիսթանընը սէրվիլէրի տէվրիլմիշ տիր։

* *

Պէյօղլը-Հէհէրի

Պէյօղլը ճիհէթինտէ տախի պօրանըն չիտտէթինտէն բէք չօղ խանէլէրին ճամլարը վէ բանճուրլարը գըրըլմըշ վէ պազը խանէլէրին քիրեմիտլէրի ուչուպ սօգագլարա տիւշէրէք բարչանմըշ տրը։

Պօրա էնսարնտա սօգագտա պուլընան էրքէք վէ գատնկար շարգալարընը թուտարագ պիրէր թարաֆա ճան աթտրգլարը հալտէ, պիր չօգլարընն չարգալարը բիւզկէարընն չիտտէթինտէն պէրկնավա օլմուշ տրը։

Թագսիմ, Բանկալթի վէ Շիշլի թարաֆլարընտա թօզն գաթըրըզընտան, թրամվայ արապալարը թաթիլը հարէքէթա մէճճայա օյմուշլար տրը։

Թագսիմ վէ Թէրէ պաշը պազչէլերինտէ պիր խալը ադաճլար տէվրիլմիշ, վէ Թէրէպաշը պազչէսինտէքի Եէնի եազըգ թէլաթրօնը իւզէրինտէքի չինչօ թախթալարընն պիր մըգտարընը բիւզկէար ալըգ կէօթիւրմիշ տիր։

Եազըճը օգաղընտա պիր օճագ երգըլմըշ տրը։

Գալաթատա Մօմխանէտէ վագը Բուս մանասթիրընն բանճուրլարընտան պիրի՝ սօգագտան կէչէնէր-տէն պիրինին պաչընա տիւշէրէք միւահիշ պիր ճէրիհա հասը իթմիշ օլտրգընտան, քէնտիսի սէրհալ ճիվարտաքի էճզախանէլէրտէն պիրի-նէ կէօթիւրիւլուպ միւտավաթը լազմէ իճրա իտիլիքտէն սօնրա խասթախանէյէ նազլ օլընմըշ իսէ տէ, հալաթը թէհլիքէտէ պուլընըյօր իմիշ։

* *

Ի-ուէ-սը հէհէրի

Իւսկիւտար ճիհէթինտէ տախի պիր չօգ խանէլէր սագաթլանմըշ, թահլիաբէրտէ վէ էսկի տուվարլար երգրլմըշ վէ պիր խալի ադաճլար վէ ճամլար գրբբլմըշ տէվրիլմիշ իսէ տէ, նուֆուսա պիր կէօնա սագաթլըգ եօգ տրը։

* *

Տիւնլ հէհէրը

Իսարէի Մախսուսէնին՝ Ունդարանը բէօբրիսինին Ազապգարու ճիհէթինտէ պէրաի թամիր տէմիրտէ պուլունան իքի վարօրը՝ բիւզկէարը շիտտէթինտէն տէմիր թարաֆլարագ թա Ունդարանը սահիլինէ եագրն պիր եէրէ գատար կէմիմիշ, վէ ֆագաթ պիր կէօնա խասարաթ վագը օլմամըշ տրը։

Գապաթաշ էօնիւնտէ քէրէսթէ եիւքլիւ պիր ճավունա՝ եէրքէն դարատարագ տէվրիլմիշ իսէ տէ, Ֆէ-էյ-ուր վարօրբրն սանտապարլարյա Լիման իսարէսինին սիմիսպօթը եէթիշէրէք, իշինտէ պուլունանլարը գուրթարմըշլար տրը։ Բիւզկէար ճավունլար՝ թա Ամիսթէֆանսա ա չրդընա գատար սիրիպ կէօթիւրմիշ իսէ տէ, Լիման իսարէսինին սիմիսպօթը անը տա չէքիպ լիմանա կէթիրմիշ տիր։

Իսարէի Մախսուսէնին Շահն նամ վարօրը՝ Ատալարա ագշամ սէֆէրինին իճրա էյլէր իքէն, Մատա Պրունը ա-չրգլարընտա քէրէսթէ եիւքլիւ պիր ճավունայա թէսատիֆ էյլէմիշտիր։ Քէրէսթէյէրին պիր գրսմր տէնիզէ տէօքիւրմիշ վէ ճավունանընն եէրքէն տիրէյի գրբբրմըշ օլարընտան, տէ-բունինտէ քիմսէ օյուգ օյմամըդը անլաշըլմագ իւզրէ վարօր ճավունանընն պուլընտրը ամաղլանմագ իւզրէ ճավունանընն տէբունինտէ քիմսէ պուլընմամըդը, վարօր՝ Ատալարա տօղրու եօլընա տէվամ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր ճավունատաքի քէրէսթէյէր՝ թիճճարատան Մ. Բալիրէ պատ իմիշ։

Շահն վարօրը պիր ազ իւէրուտէ Ֆէնէր պազչէսի էօնիւնտէ «պօրա» թապիր օլանան եէլէքէնի պէօրիք պիր սանտալը՝ ֆուրթունայա թուտուլմըշ օլան 3 գալբը վէ պու գաբրլարտա պուլընանլարը գուրթարմաղա չալըշմըշլարը կէօրմիշ իսէ տէ, գօթրանը թէհլիքէտէ օլ ճավունլարը վէ գալբգլար իլէ եօլճը-լարը գուրթարմըշլարը պիրմիշչահէ-տէ, իստատա հաճէթ կէօրմէքսիզին եօլընա տէվամ իթմիշ տիր։

Դատբքէօյիւնտէ Քէֆալօնիալը եէ-բասիսնին թահրիր գօմանտասընտա պուլընան մէզքիւր գօթրատա պու-լընանլարտան 2 քիչի՝ թէհլիքէտէ օյան գալբգլարը պիրլինէ կիրէրէք, անը քիւրէքլէ սահիլէ կէօթիւրմիք-լէրի կիպի, իքինճի գալբգ տախի գօթրանը եէտէյինէ ալընմըշ, վէ տիկէր գալբգ տէնիզտէ պրբագբլա-բագ, եաբընըշ իչինտէ պուլընան-լար գուրթարբրմըշ տրը։

Գատբքէօյ վարօր իսքէլէսի բիչ-կեահրնտա պուլընան 500 քիլէլիք սօղան եիւքլիւ պիր գալբգ՝ տակա-լարը չիտտէթինտէն չալգանա-բագ սօղանլար տէնիզէ տէօքիւրմիշ վէ գալբգ տախի գարայա չարբը-լարագ բարալանմասընա ըամագ գալմըշ իսէ տէ, իսքէլէտէ պուլը-նան քէսան վէ մէմուրիյին պէլէտիլէ թարաֆընտան գուրթարբլարը կի-պի, գում եիւքլիւ տիկէր պիր չէք-թիրմէ տախի կիւճ հալ բարալան-մաղտան խէյա իտիլմիշ տիր։

Գատբքէօյ տէնիզ համամալարընտան պաղրլարը խարապ օլմըշ տրը։

Ատա վարօրլարընտան 12 նօմէրօ-լը Ինան վարօրը ագշամ ավտէթ ի-տէր իքէն, ֆուրթունայա թուտու-լարագ թէնիզէյէրի բարչանմըշ վէ եօլճըլարտան պիր չօղ գօրգուլար-տան պալրմըշ տրը։ Մէզքիւր վա-բօր սահաթ 10½տա քէօբրիւտէ պուլընճագ իքէն, անճագ 12տէ կէլէպիլմիշ տիր։

Գատբքէօյիւնտէն քէօբրիւտ կէլէն նումէրօլը վարօրը տախի թէնիզ-լերի բարչանմըշ տրը։

Պէօրիք ատատտա 3 ճավունա իլէ իքի գալբգ զարգ օլմուշ իսէ տէ, տէբունինտէքիւրը գուրթրլմըշլար տրը։ Գընալը ատա էօնիւնտէ տախ-լի պիր ճավունա զարգ օլմուշ իսէ տէ, Ատալարա իչէյէն պիր վարօր թարաֆընտան 3 ճավունանը գուր-թարբրլմըշ տրը։

Երկն քէօրիս գուրպինտէ Ճատտ Պօսֆանընտա զիֆիթ ֆապրիգասը-նին սանտալը՝ տէրունինտէ զիֆիթ պուլընմանը հալտէ մէզքիւր ֆապ-բիգայա կիտէր իքէն գարգ ու նա-պէտիտ օյմուշ վէ իքի սանտալը պօ-ղուլմըշ տրը։

Շապգալը պիր թապիպ իլէ եա-նընտա պիր ատամբ Պէշիքթաշտան Պէյլէրպէյլինէ կէօթիւրմէքտէ օյան իքի չիֆթէ պիր գալբգ՝ բիւզկէա-բընն չիտտէթինտէն Պէյլէրպէյլինտէ պիր եաբընը բրբթրընա չարբա-բագ բարչա բարչա օյուշ, վէ ֆա-գաթ թապիպ իլէ եանընտաքի ա-տամ վէ իքի գալբգը՝ բրբթրմա ամթալարագ կիւճ հալ գուրթուլմըշլար տրը։

Կազ եիւքլիւ պիր ճավունա՝ ըՍ թամպօլ Պալրգ-Բազարը էօնիւնտէ ֆուրթունայա թուտուլրպ, գարա-յա տիւշէլը թէհլիքէսինտէ պուլ-ընտրը սբրատա, Պահրիյէ գար-թան մէմթէպի չակիրտանընտան Այվազեան Ցակոբ նամ ճէսուր տէ-լիգ անը՝ տերհալ մէզքիւր ճավու-նանընն իչինէ ամթալարա, եէլքէն ա-չարագ վէ թաֆթարա գօմանտա վէրերէք, ճավունը աչընդա չրգար-մըշ վէ մուհագդագ պիր թէհլիքէ-տէն գուրթարմըշ տրը։

Սամաթիատա Եօրկի Նամընտա պիր պալրգճը՝ պիր սանտալ վէ եէ-տէյինտէ պիր գալբգա պալրգա չրգմըշ իսէ տէ, Այսմէֆանօս պը-լունընտա ֆուրթունայա թուտու-լրպ էվվէլա գալբգ վէ սօնրա սան-տալ գարգ օլմուշ, վէ մէրկուտ պա-լբգճը՝ պիր գաչ սահաթ եիւզէրէք, էլինէ կէչիրտիկի պիր թահթա բար-չասը իլէ տէնիզ իւզէրինտէ գալ-տրը հալտէ օարա օրատան կէչէն պէօրիք պիր թէքիրտաղ գալբը մերգուտը կէօրէրէք սալիմէն գուր-թարմըշ տրը։

* *

Գարատէնիզտէ պօրատան էսէր կէօրիւլմէմիշ տիր։

Պօրա էնսարնտա բիւզկէար՝ սա-նիյէտէ 20 մէթրօ մէսաֆէ գահ իտէճէք պիր սուրէթը չէտիտէտ էսմիշ, վէ էվվէլա պահը լօտսա ի-քէն, մուախիսերէն գարաեէլէ տէօն-միշ տիր։

Պօրա գուհուր իթմէզտէն էվվէլ սրճագ 39 տէրէճէտէ իքէն, պօրա էնսարնտա 33 տէրէճէյէ էնմիշ տիր։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Պանգը Օսմանիին Գալաթա վէ Սիմամպօլ իտարէխանէլէրի՝ ալաֆր-յուլիսին 11ինճի եարընքի ճումա կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ,

Տիւնքի կիւն ագշամ իւսթիւ Ա-լիկէ վէ Մէզահիպ նէզարէթիր ճիլի-էսի թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ պիր թէզքէրէի բէսմիյէ վիւրուտ ի-տէրէք, ագ վամը միւխթէլիֆէ պի-վայէկեանընը գապալ իթմէք իւզրէ էհէրիմիզտէ թէէսիս օլընճագ ու-մումի տար իւ աճէղէ գօմիսիոնը-տա Բաթրիգխանէ թարաֆընտան հազրը պուլընճագ ազանը թային ու իրսալի՝ թէզքէրէի մէզքիւրէտէ թէէքիտ օլընմըշ տրը։

Սամաթիա Եէնի Մահալլէ քիլիսէ-սինին ինչասթ գօմիսիոնը Առենա-պետի Սիամպօլեան Բարսեղ էֆ. ինչասթը մէզքիւրէյէ իանէթէն քէնտի թարաֆընտան 50 լիրա թիա էյլէտիկի կիպի, գօմիսիոնը մէզքիւր ազասընտան Ատարճեան Պողոս վէ Թօբալեան Գէորգ էֆ.-լերի պէրա պէր պու քէրրէ իանէ ճէմինէ տա-խի չրգարագ էբէյիճէ պիր մէպալղ թօբլամըշ, վէ էյան ճէմը իանէյէ տէվամ իթմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Ունճեան սատատթլու Աբրիկ էֆ. հազրէթլէրի քիրիսէի մէզքիւր ին-չասթը իչիւն 50 լիրա իանէ վէր-միշ տիր։

Իզմիրին եէնի ինթիսապ օյունան Թաղ. խորհուրդ Ատենապետի Ոս-կանեան Հաճի Գրիգոր էֆ. մահալ-լի Ս. Ատուտածածին քիլիսէսինին իշ տուվարլարընը պու քէրրէ քէն-տի քէսէի սէհմաքթինտէն պոյա-լթմըշ օյուղը կիպի, մէքթէպին գարուբէթը հարիսի տէֆ իթմէք ի-չիւն տէ պիր իսթիգրազ ագա իթ-միշ տիր։ Գու պապտէ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի-նէ լազմ կէլէն թավսիյէ վագը օլ-մուշ տրը։

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ կիւնտիզին, էսիրնէ Առաջնորդը Սուքիասեան Գեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազանն եէկէնի Օրիորդ Թագուհի Յ. Սուքիասեան իլէ Մարկոսեան Ռուբէն էֆ.-նին բէսմը իրտիվաճը Գումգաբուտա Եարընը Պագգալ ճիվարընտա մումայիչէ Տ. Մեսրոպ Սրբազանն խանէսինտէ իճրա օլ-նրպ, գուլուժմը Բաբազեան Կարա-պետ էֆ. տախի կնքահալը օլմուշ տրը։

Իշպու վէլիսմէ ճէմիյէթինտէ, կէ-լինին ագրապասընտան Իրան վէ Հին-տիսթան Առաջնորդը սապրգ Յով-հաննէսեան Գեր Տ. Գրիգորիս վէ Սափրիչեան Գեր. Տ. Տիմոթէոս Սբ-բազանլար վէ Մայր Եկեղեցի բա-բազարընտան Ստեփաննոսեան Արժ. Տ. Սուքիաս աւագ քահանայ իլէ Արժ. Տ. Եղիշէ վէ Արժ. Տ. Հայաեակ քա-հանայլար վէ Գուզկունճրգ քիլիսէ-սինտէն Սէթեան Արժ. Տ. Կարա-պետ աւագ քահանայ վէ Պալաթ-տան Վարժապետեան Արժ. Տ. Խորէն քահանայ վէ քէզալիք կէլին վէ կիւ-վէյի թարաֆընտան պիր խալի ագ-բապա վէ թէալլուգաթ վէ ահիպ-պա հազրը պուլունմըշլար տրը։

Գեր. Տ. Տիմոթէոս Սբրազան՝ մէվ-զիյէ միւնասիպ պիր նութգ սէօյլէ-միշ տիր։

Մաէլմէմունիյէ խսթիխպար օ-լընտըղընա կէօրէ, մէչհուր կէօղ թապիպի տօգթ. Էսմէրեան էֆ. պու քէրրէ Սբանիա հիւքիւմէթի թալաքընտան Իշդէլ Լ-Գրելի-նիչանընը չըվալիէլիք բիւթպէսինէ նախլ օլմուշ տիր։

Գէչիքթաշտա վագը Մաքրուհեան էրքէք վէ գրդ մէքթէպլէրինին թէվ-զիի միւքեաֆաթ վէ շահատէֆնա-մէ զիյէթի յուլիսին 1ինճի կէչէք բազար կիւնիւ սաաթ 6 պուչուգտա մահալլի քիլիսէսինտէ իճրա օյունա-ճաղը, վէ շահատէֆնամէյէրլէ միւ-սապէգա խսթիհնանա մախսուս միւքեաֆաթլարը եէվմը մէզքիւր-տէ մուսթանթան պիր սուրէթտէ Ուսուսին. խորհուրդ մարիֆէթիլէ թէվզի իտիլէճէկի՝ մէքթէպը մէզ-քիւր հոգաբարձութիւնը թարաֆ-ընտան իլան օյունը։

Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ քեա-ին Վիէննա Մխիթարեան մէքթէ-պինին թէվզիի միւքեաֆաթ բէսմի՝ յուլիսին 1ինճի բազար կիւնիւ էօյ-լէնտէն իքի պուչուգ սաաթ սօնրա իճրա օլընճաղը, վէ սէկիվէն տա-վէթնամէ կէօնտէրիլէճէյէն մէքթէ-պը մէզքիւր գատիմ չակիրտանընը-նի զիյնէթը մէզքիւրէտէ հազրը պու-լընմայարը՝ իտարէի մէքթէպ թա-բաֆընտան իլան օյունը։

ԱԶԳ

Կոստանդնուպօլսոյ նախկին Պատ-րիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Աբբեպիսկոպոս Վեհապետեանի յա-տուկ կոնդակաւ յանձնարարեալ Ցակոբեան Պաղտասար էֆէնտիի ննջեցեալոց հագուստ ի հանգիստ տա-րեկան Ս. Պատարագն՝ Գեր. Տ. Հայ-եակ Եպիսկոպոս Դիմաքսեան հան-դերձեալ է մատուցանել յառաջի-կայ կիրակէ 1 յուլիս կղզւոյս Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Նշան Տ. Անդրէասեան Տ. Ս. Մանուկեան

1890 յունիս 28, Գնալը կղզի

ԱՂՔԱՏԱՍԷՐ ԸՆԿ. ԳՈՒՄ ԳԱԲՈՒԻ ԶՈՐԻՑ ԹԱՂԻՑ

Ընկերութեանս Տնօրէն խորհուրդ նկատելով որ, շատ մը անկարող ծնողք կամ տարիներով ընտ չեն կրնար պատուաստել տալ իրենց զաւակունքը և կամ փոքրիկ վճարամբ մը կարգ մը արուեստին օտար մարդոց անմաքուր պատուաստներ ընել տալով տեսակ տեսակ հիւանդութեանց ծագման պատճառ կը լինին, որոյհետեւ այսուհետեւ ամէն երեքշաբթի ժամը 2էն 4, ձրի պատուաստ ընել տալ Զուիցերիայէն բերուած ընտիր կովու պատուաստով, ընդ հսկողութեամբ Ընկ. բժիշկ Տօքթ. Ռօպէնսոն էֆէնտիի, Մանիկեան դեղարանի բժշկական այցարանին մէջ։

Ի հարկէն կրկնապատուաստ ալ պիտի կատարուի։

Սոյն շնորհէն օգտել փափաքող անձինք իրենց խստասանահարը քահանայէն վկայագիր մը բերել պարտաւորեալ են։

Ի դիմաց Տնօրէն Խորհրդոյ Աղք. Ընկ.

Ատենադպիր Բ. Ատենապետ

Ա. Կ. Աղասանդրեան Ցակոբ Աճառեան

27 յունիս 1890

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

ԱՖՐԻԳԱՅԻ ՇԱՐԳԻ

ԱԼԷՄԱՆ ԱՋ ԻՆԿԻԼԻԶ ՄՈՒԻՍԱՎԷԼԷՆԱՄԷՍԻ

ՎԷ ՐԻՎԱՑԷԹԼԷՐ

Աֆրիգայի Շարգի մէսէլէսի հագգընա Ալէմանիա իլէ Ինկիլթէրա արասընտա ագտ օլընան մուգավէլէնամէնին՝ Էվրօբա իշլէրի եախօտ Պահրը Սէֆիտտէ մուվագէնէնին մուհաֆազասը նօգթաի նազարընտան հասըլ իտէճէկի թէէսիր՝ գապինէթօլարը հալէա իշղալ իտիյօր։ Վագրա —պու մատտէ հագգընտա պուտան էվվել եազտըրմըզ պիր պէնտատ պէյան էյլէտիկիմիզ վէճհլէ—Աֆրիգայի Շարգի մուգավէլէնամէսինին անճագ Աֆրիգատա Ալէմանիա իլէ Ինկիլթէրանըն «տարբէի նուֆուզլարընը» թային իթմէկէ ահտ պիր չէյ օլուա, Էվրօբա իշլէրի հագգընտա հէրիկօլանտ ատասընըն Ալէմանիայա թէրքինտէն մասատա հիչ պիր չարթը հավի պուլընմատըղը՝ նիմ բէսմի Ինկիլիզ կազէթալարը թարաֆընտան պէյան իտիլտիկի կկալ, Ինկիլթէրա խարիճիյէ նէզարէթի միսթէչարը Սըր Ճէյմս Ֆէրկիսսն տախի՝ ախիրէն իրատ օլընան պիր սիվալէ ճէվապէն, «Ինկիլթէրանըն՝ Աֆրիգայի Շարգի մուգավէլէնամէսի խարիճինտէ նէ՛ Ալէմանիայա, նէ՛ տէ սարը պիր տէվլէթէ գարշը հիչ պիր թէահհիւտտէ պուլընմատը օլտուղընը» պէյան էյլէմիշ իսէ տէ, կէօսթէրիլէն մէյլլէրէ վէ բօլթիդանըն չիմտիքի հալինէ պագարագ, մութլագա կիզլի պիր թէահհիւտ մէվճուտ օլտուղընը պիր գաչ կաղէթա հալէա մուսիրբանէ իտտատա, վէ հաթթա պու խուսուսըն նէ՛ կկպի ահվալէ ահտ օլտուղընը պիլէ թային իտիյօրլար։

Ալէմանիանըն զայիֆ թարաֆլարընտան պիրի՝ Շրմալ վէ Պալթիգ տէնիզլէրինտէքի լիմանլարընը միւտաֆասը օլտուղը մալիւմ տիր։ 1870տէն էվվել Բրուսիա տօնանմասը տէնիլէն չէյ պիլթիւն պիլթիւն էհէմմիյէթսիզ պիր գուվվէթ իտիուզաղը կէօրիւգ տայմա լիւզումը իբրա էյլէյէն բրէնս տը Պիզմարգ՝ 1870 մուհարէպէսինի միլթեագրպ պիր տօնանմա թէչքիլինէ չալըշմըշ, վէ չիմտի Էվրօբատա խալլիճէ խաթրը սայրլրը պիր գուվվէթ վիճուտտէ կէթիրմիշ իսէ տէ, Ֆրանսանընը գուվվէի պահրիյէսի Ինկիլթէրատան սօնրա տիւնեանընը էն պէօյիւք տէնիզ գուվվէթի օլտուղընտան, Ալէմանիա իլէ Ֆրանսա արասընտա պիր մուհարէպէ վուգուինտէ, Ֆրանսըզլարընը Ալէման լիմանլարընը ապլօգա իթմէսինէ եախօտ թօբա թուիմասընա մուգավէմէթ իթմէք իչիւն Ալէմանլարընը էլինտէ մէվճուտ օլան գուվվէթ հէնուզ քեաֆի տէյիլ տիր։

Հէյլէ իյճապը հալ՝ պիր տէ Բուսիա իլէ Ֆրանսանընը միւթթէֆիգէն հարբէթթ իթմէլէրի իհթիմալը գավիսինի հասըլ էյլէմիշ տիր քի՝ Բուսիանընը Պալթիգ տէնիզինտէքի գուվվէթի տախի՝ Ալէմանիանընը գուվվէթինտէն բէք տէ էքսիք օլմատըղընտան, Ֆրանսըզ վէ Բուս հարպ սէֆինէլէրի Ալէմանիա լիմանլարընը էքի թարաֆտան սըգըշտըրմաղա պաչլալընճա՝ հալ ու մէվզը պիւթիւն պիւթիւն քէսպը միւչքիլաթ իտը։

Իչթէ չուահվալ էօթէտէն պէրու Ալէմանլարը տիւշիւնտիրմէքտէ օլտուղընտան, իմբէրաթօր Իքինճի Կիլեօմ հաղրէթլէրինին՝ պու քէրրէ ագտ օլընան Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրա իթիլաֆը մինասսէպէթիլէ՝ պու եիւզտէն կէօրիւլմէսի միւհթէմիլ օլան թէհլիքէյի մէն էյլէտիկի, եանի ագտ օլընան ահտանամէնին՝ մուհարէպէ գուհուրի թագտիրինտէ Ինկիլթէրա տօնանմասընընը Ալէմանիա լիմանլարընը միւտաֆաա էյլէմէսի հագգընտա կիզլի պիր չարթը հավի պուլունտըղը ըիվայէթ օլունմագտա տը։

Էկէր Պէրլին վէ Լօնտրա գապինէթօլարը արասընտա հագիգաթէն պու եօլտա պիր չարթ վար իսէ, Ալէմանիա՝ Աֆրիգայի Շարգի մէսէլէսինտէ նէ՛ գատար ֆէտաքէարլըգ իհթիյար իթմիշ օլուր իսէ օլտուն, պու բաղարլըգտա եինէ քեարլը չըգմըշ օլաճաղը շիպահէսիզ տիր։

Գու կիւն Ալէմանիա օլտուսը տիւնեանընը պիրինճի օրտուսը ատտ օլընմագտա տը։ Գու օրտու պիր տէ տիւնեանընը պիրինճի տօնանմասը օլան Ինկիլթէրա տօնանմասընընը —վէլէվ եարընըզ Ալէման լիմանլարընը միւտաֆաա իթմէք իչիւն օլսուն— մուավէնէթինէ մաղհար օլուր իսէ՝ արթըզ նէ՛էր եարապիլէճէկի, վէ Ալէմանիանընը Էվրօբատաքի վաղիէթի նա՞սը միմթաղ պիր հալ քէսպ իտճէկի՝ գօլալըգլա անլաշըլաճագ պիր չէյ տիր։

Ֆագաթ պու եօլտա պիր չարթ վա՞ մը։ —Իչթէ մէսէլէ պուրատատտը։

Ինկիլթէրանընն կէօղիւնտէ էկէր «եարընըզ քէնտիսի իչիւն» սաղլանճագ պիր չէյ վար իսէ՝ օ տա տօնանմասը տը։ Ատուծաշունչատա գուվվէթի Սամսօնընն սաչլարընտան պահս իտիլմիշ տիր։ տէնիէպիլիր քի՝ Սամսօնընն սաչլարը քէնտիսի իչինէ՝ իսէ, Ինկիլթէրա տօնանմասը տա տէվլէթը միւշարէլէյհա իչիւն օ տը։ պու հալտէ Ինկիլթէրա տէվլէթինին պու տօնանմայը պաչգա պիր տէվլէթին լիմանլարընը միւտաֆաա հասը էյլէմէսի՝ գօլալըգլա եարըլապիլէճէք պիր չէյ տէյիլ տիր։ Ճճապա Ալէմանիա՝ Ինկիլթէրայա նէ՞ եօլտա թէահհիւտլէրտէ պուլընտը քի, տէվլէթը միւշարէլէյհա տա քէնտի տօնանմասընը Ալէմանիա լիմանլարընընը միւտաֆաասընա թախսիս էյլէսին։

Ինկիլթէրրա տէվլէթի բէ-Բէէ պիր տէվլէթ տիր։ պու տիւնեատա հէր բաղարլրգ տ՞ --Ր տէշ «մէնաֆիլէ գարշը մէնաֆի» ուսուլլինէ իսթինատ իտիրմիշ տիր։ Ինկիլթէրրա էօյլէ թաթը տիլ վէ կիւլէր եիւզ իչիւն քէնտի տօնանմասընը պաչգա պիր տէվլէթին լիմանլարընը միւտաֆաայա թախսիս իտէր պիր տէվլէթ տէյիլ տիր։ իսթիֆատ կէօսթէրմէլի տիր։— Իչթէ պալէատէքի ըիվայէթի չըգարանլարընընը էն պէօյիւք գուսուրը պու իսթիֆատէնին հանկը չէյլէրտէն միւբէքքէպ օլաճաղընը կէօսթէրմէմէքտէ պուլընմալարը տը։

Պունընա պէրապէր Ալէմանիա՝ (եախօտ Իթթիֆագը Միւսէլլէս) Ինկիլթէրայա քէնտի տօնանմասընն մուավէնէթինէ մուգապիլ հիչ պիր չէյ կէօսթէրէմէդ տէ տիմէք իսթէմէյիզ։

Բաղարլրգ տէնիլէն չէյտէ իթիլաֆ տապիրէլէրի բէք վասի տիր։ հիչ քիմսէ «արթրգ տիւնեատտ Ինկիլթէրրալը մէմնուն իտճէնք չէյ գալմամըշ տը» տէյմէդ։ Բաղարլրգ սայէսինտէ չօգ չէյ միւմքին տիր։ ֆագաթ իթթրաֆ իթմէլիկիզ քի՝ պու իչտէ Ինկիլթէրանընն նէ՛ սուրէթմէ մէմնուն իտիտիկի այբգտան ագչա պէյան օլընմամասը՝ պալէատէ զիրբ օլընան ըիվայէթթ ի-նանըլմասընա գարշը զայիֆ պիր նօգթա հալինտէ պուլընըյօր։

Պունը սէօլլէմէքլէ պէրապէր, Ինկիլթէրա իլէ Իթթիֆագը Միւսէլլէսին եէրտիկէրինէ գարշը իհրազ էլէտիքլէրի վազիէթթ հագգընտա պունտան էվվել գուու պուլան պէյանաթ ըմբզը ճերհ իտիյօրը զանն օլընմասն։

Էվրօբա բօլթիդասընընը չիմտիքի հալինտէ Ինկիլթէրրանընն մէնաֆիի իլէ Իթթիֆագը Միւսէլլէսի թէչքիլ իտէն իւչ տէվլէթին մէնաֆիի արասընտա պէօյիւք պիր միւչաթէհէթ մէվճուտ օլտրզընը ինքեար իթմէք գապլլ տէյիլ տիր։

Պալէնա իլէ Ֆիլին (տիկէր թասպիր իլէ Ինկիլթէրա իլէ Բուսիանընն) բէգապէթի պիր թարաֆտան, Մըսրը մէսէլէսի սէպէպիլէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա մէվճուտ օլան իսթիլաֆ տա տիկէր թարաֆտան՝ Լօնտրա գապինէթօսընը Իթթիֆագը Միւսէլլէսէ տօղրու սէվգ էյլէմէքտէ տիրլեր։

Զօգ միւհթէմիլ տիր քի՝ մուհարէպէ գուհուրը իտեր իսէ (վէլէվ հիչ պիր թէահհիւտ մէվճուտ օլմասա պիլէ) Ինկիլթէրրա՝ Իթթիֆագը միւսէլլէս իլէ հարբէթթ իտճէնք, վէ պինաէնալէյէ՝ Ինկիլիզ տօնանմասընընը՝ Ալէմանիա լիմանլարընընը միւտաֆաա էյլէմէսի քէնտի քէնտինէ վուգու պուլաճագ տը։

Ֆագաթ իհթիմալ պաչգա չէյ տիր, գաթի թէահհիւտ տէ պաչգա չէյ։

Իհթիմալտա պէն «օլմագ» իւմիտինէ գարշը, պիր տէ «օլմամագ» վարտրը Ինկիլթէրանընն մէնաֆիի պուկիւն իթթիֆագը Միւսէլլէս իլէ հարբէթթ իթմէսինէ լիզում կէօսթէրիյօր։ ֆագաթ պինէրճէ իհթիմալէ գարշը երինէ միւմքին տիր քի, սօն տագիգատա ֆէվգէլատէ պիր հալ վուգուի սէպէպիլլէ, վէ եախօտ պիր բաղարլրգ նէթիճէսինտէ Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ պիթարաֆ գալմաղը թէրճիհ էյլէսին։

Պէօյլէ իհթիմալ խարիճինտէ օլրագ, սօն տագիգատա թէպտիրը մէսէլէք իթմէք, եախօտ պիր բաղարլրգ ագտ էյլէմէք՝ չիմտիյէ գատար բէք չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ օլան չէյլէրտէն տիր։

«Գաթի թէահհիւտ» տիմէք Ինկիլթէրա տէվլէթինին պու թէպտիլը մէսէլէք իհթիմալի գաբուսընը քէնտի ըիպասըյլա գարամասը տիմէք տիր։

Ինկիլթէրա նի՞չին պունը եարսընը։ հա՞նկը մէնֆաաթ, հա՞նկը մուհագագ քեար տը քի՝ Ինկիլթէրայը պու գաթի թէահհիւտտէ պուլընմաղա սէվգ էյլէմիշ տիր։— Մէսէլէ պու նօգթատա տը։

Իթթիֆագը Միւսէլլէսին չիմտի հէման պիւթիւն պիւթիւն «տէօրթ տէվլէթ» իթթիֆագընա պէնզէտիկի սահիհ տիր։ Ֆագաթ պու պէնզէմէքտէ Ինկիլթէրանընն պիր թէահհիւտտէն ազատէ հալի վար տը քի՝ քէնտիսինին տիկէր տէվլէթլէրէ բիւճհանը տա թամ պու նօգթատտա տը։

Ինկիլթէրա պունը ֆէտտա իտէր։ ֆագաթ անճագ պիր չարթ իլէ։— քեար մուգապիլինտէ։

Շիմտիլիք Ինկիլթէրանընն պու թէահհիւտտէն ազատէլիկի ֆէտտա իթտիկի պէյան իտիլյօր տա, քէնտիսինէ նէ՞ կկպի պիր իսթիֆատէ թէէմին իտիլտիկի պէյան օլընմայօր։

Գու հալտէ տէվէրան իտէն չայիալարը իհթիյաթա թէլագգը էյլէմէքլիկիմիզ թապի տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ

Վէ

ԲՕԼԻԹԻԳԸՑ

Ֆէկէրընն պէյանընա կէօրէ, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ թահթը հըմայէսինէ ալտըղը Զանզիպարա մուգապի, Ֆրանսանընը՝ Աֆրիգանընն չըմալ վէ ղարպ ճիհէթինտէքի միւսթէմիլքեաթը արասընտա պուլընան պիր թագըմ արագիի մամուրէյի Ֆըրանսայա թէրք իտճէնք իմիշ։

——

Ֆրանսս իմբէրաթօրիցասը սապգ էօժէնիինին՝ ախիրէն Ալէմանիանընն Պէրկէն չէհրինէ վիւրուտ իթտիկի, վէ իմբէրաթօր Կիլեօմ իլէ միւլագաթ իտճէյի՝ Պէրկէնտէն իշար օ լընընյօր։

——

Ինկիլթէրա սէրալը գրալիսի թարաֆընտան նէչը օլունան պիր թահրիրթը ումումիյէտ, Ալէմանիա իմբէրաթօրընն ալաֆը։ օգոստոսընն 2նճի կիւնիւ Օչպօրն սէրալընա մուվասէլէթ իտճէյի վէ գրալիցայա 5 կիւն միւսաֆիր օլաճաղը բէսմէն իլան օլունմուշ տը։ Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ պատէհու Ֆորթ քէօբրիսինիւ զիյարէթթ իչիւն Էտիմպուրկա կիտճէք, վէ ֆագաթ Լօնտրատան կէչմէյէճէք տիր։

——

Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա բէյսը վիւքէլասը լօրտ Սալիզպէրի՝ եագընտա Գէսինկէն գաբլրճաալարընա ազիմէթ իտճէյինտէ, մահալը մէզքիւրտէ լօրտը միւշարէլէյհ իլէ Ալէմանիա պաշ վէքիլի ժէնէրալ Գարրիվինին պիր միւլագաթ իճրա էյլէմէլէրի միւհթէմիլ տիր։

——

Բէլթերսպուրկտան իշար օլունտըղընա կէօրէ, շէհրը մէզքիւր Ֆրանսա սէֆարէթի՝ սէֆարէթխանէ իթթիխազ օլունմագ իւզրէ շէհրը մէզքիւրտէ Նէվա ըրխթըմը իւզերինտէ Բասագօֆ օթէլինի 850,000 ֆր.ա սաթրն ալմըշ տը։ Զարրն էմրի մուճիպինճէ, խազինէի տէվլէթ՝ պու պէյ ու ֆէրաղտան տօլալը 50,000 ֆր.ա պալիղ օլան տակա բէսմինի ախզ իթմէմիշ տիր։ Պէօյլէ պիր միւսաատ՝ իլք տէֆա օլարագ էճնէպի պիր սէֆարէթթ հագգընտա վուգուա կէլմէքտէ իմիշ։

——

Օդեբլ-Ռեոր Ֆրանսինին պէյանընա կէօրէ, Վատիկան՝ Զինտէ պուլունան իթթալիան միսիօնէրլէրինէ՝ իթթալիա հըմայէսինի գապուլ իթմէլերինէ տակը իթթալիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թահրիրթաթա էհէմմիյէթթ վէրմէմէլերինի էմր իթմիշ տիր։

Իշպու էմր իւզերինէ, իթթալիա մէճլիսը վիւքէլասը՝ իթթալիան միսիօնէրլէրինէ նիզամէն վէրիլմէքտէ օլան թախսիսաթը սէնէվիյէյի գաթ իթմիշ տիր։ Թախսիսաթ ալան միսիօնէրլէր՝ բէք քիւլլիյէթլի օլմալըպ, անլէր տախի 80—100 ֆր. ախզ իթմէքտէ օլտրգլարընտան, Վատիկան մէզպուրը մէզպուրը քէնտիսի թէէտիրլէ իտճէք իմիշ։

——

Պէրլինտէ մուգիմ Ամէրիգա թէպասը՝ Միճթէմէսի Ամէրիգանընն իլանը իսթիգլալիյէթի եէմը մախսուսը միւնասէպէթիլէ ալափը։ յուլիսին 9ընը կիւնիւ չէնիքլէր իճրա իտիւ, պու միւնասէպէթլէ Դայսէրհօֆտա 500 քէշիլիբ պիր զիյաֆէթ քէշքտէ օլրմըշ տը։

Էսնաի թաամտա Նիւ-Եօրգ էհալիսինտէն Մ. Վէպէր՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրը իչիւն իտարէի ագտաճ իտիւ, իմբէրաթօրը միւշարէլէյհինն՝ սուլչ ու սալահընը մուհասէնթրը մուհարէպէտէքի հարբէթթը չիճաաթքեարանէյէ թէրճիհ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։ Մ. Ֆէլբա՝ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, Ալէմանլարընն ախլագը հասէնէսինի զիրբ ու թաատատ էյլէմիշ տիր։ Դայսէրհօֆ չէհրը էմինի Մ. Ֆորքէնպէք տախի իրատ իթտիկի նութգտա, Ալէմանիա իլէ Ամէրիգա պէյնինտէ մէվճուտ օլան բաալրթալը զիրբ իթմիշ տիր։ Զիյաֆէթտէն սօնրա Գրիսթիանիատա պուլընան Ալէմանիա իմբէրաթօրըյլա Միւեթէմէա Ամէրիգա բէյնը ճիւմհուրընա արզը ուպուտիյէթ թէլէկրաֆլարը քէշիտե օլընմըշ տը։

Բրէնս Պիզմարգ՝ պիր թէլէկրաֆ քէշիտե իտէրէք, զիյաֆէթտէ հազրը պուլընմագ իւզրէ քէնտիսինէ կէօնտէրիլէն տավէթնամէտէն տօլալը պէյանը թէչքիբիւր իթմիշ, վէ Ամէրիգա նիշանճըլարընը քէնտիսինի կէօրմէք իւզրէ Ֆրիէտրիխշրուհէյե տավէթ էյլէմիշ տիր։

——

Բէշթատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, թիճարէթ ահտանամէսի հագգընտա տէվլէթը Օսմանիյէ վէ Մըսրը հիւքիւմէթի իլէ վուգու պուլան միւզաքէրաթա տաիր թայիմաթը լազըմէյի սուրէթը գաթիյէտէ զարարլաշընըրմայա մէմուր օլան Ավսթրիա վէ Մաճառ մէմուրլարընտան միւրէքքէպ գօմիսիօն՝ պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ էյլէմիշ օլուպ, թայիմաթը մէզքիւրէ՝ օլպապտէ Ֆէրսատէթ վէ Գահիրէտէ իճրաի միւզաքէրաթա մէմուր օլան Ավսթրիա մէմուրլարընընա պա թէլէկրաֆ իշար օլընճագ տը։

——

Սբանեատա գօլէրա խասթալըղը՝ իլէթը մէզքիւրէնին մէնպաը զուհուրը օլան Բրիկաթ գասապասը էթրաֆընտա 12 մահալտէ մահտուտ գալմըշ տը։ Ախիրէն զուհուրա կէլէն գօլէրա վուգուաթլարը՝ հուտուտը մէզքիւրէ տախիլինտէ վուգուա կէլմէպ, խարիճտէ հիչ պիր վուգուաթ վագը օլմամըշ տը։

——

Վալէնչիա չէհրինտէ ահվալը սրհհիյէ մաթլուպ սուրէթտէ օլուպ, վէֆիյաթ՝ հատտը մուայյէնի թէճավուզ իթմէմէքտէ տիր։ Մահալը մէզքիւրտէ մայիս 13տէն պէրու թօքու իքի քիչի գօլերայա թութուլմուշ օլուպ, պունլարտան պիրի տախի Բրիկաթտան կէլմիշ պիր գասըն իմիշ։

Իրլէթին մէնը սիրայէթի վէ տէֆի իչիւն բէք չօգ թէտապիրը իհթիյաթիյէ իթթիխազ գըլընմըշ տը։ Խասթալարա մուավէնէթ իչիւն 10 սրհ. հիյէ մէրքէզի թէէսիս օլընմըշ, վէ պունլար թէլէֆոն խաթթալարըյլա Վալէնչիա պէլէտիյէ իտարէսինէ բապթ իտիլմիշլէր տիր։

Սբանիա հիւքիւմէթի՝ 1885տէ իթտիկի թէճրիպէյէ մէպնի, կէչիմէզ սրհհիյէ գօրտօնլարը թէէսիս իթմէյիպ, եաընընզ ուսումի վէ խուսուսի թէտապիրը սրհհիյէ իթթիխազ էյլէմիշ տիր։

Բարիզտէ թէտապիրը սրհհիյէ քէմալը չիտտէթլէ իճրա օլընըյզը։ Ալաֆը։ յուլիսին 1ինճի կիւնիւ Սբա-

---

(15)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻԻԷԼԻՑԻ

ԷՄԻԼ ԳԻՇՈՒՐԻ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

«Լաքին պէն պէօյէ պիր թէէմինաթտա պուլընամամ, եալընըզ սիզէ իւմիտ վէրէպիլիրիմ։ Թէքբար տէրիմ, մատամ, պէնիմ իլմիմ հուտուտսըզ տէյլլ տիր։ մահտուտ տը։ Էկէր թապիաթըն հէր պէօյիւք սըրրընա ակեահ օլմուշ օլսա իտիմ, պէն տէ գուտրէթը իլահիյէյէ մալիք պուլընմըշ օլուր իտիմ։

Էլէն։— Պէն ակեահ օլմագ իսթէրիմ։—տէյու պրուունընն ալթընտան մըրըլտանտրգտան սօնդրա պիր տագիգա գատար տիւչիւնճէլէրէ տալտը վէ պատէհու սէօզիւնի թէքբար իլէ,

—Մատամ, իսթէրիմ։ ։ ։—տէր տէմէդ սէօզիւնի թէքմիլ իթմէյիպ տիւչարը թէրէյտտիւտ օլարագ տուրտու։

Մատամ Գատօր՝ թալրը վուգուրանէյի ասլա էլտէն պրագմայըպ կէնճ գարընն ճէվապընա պէքլէյօր իտի։

Էլէն՝ հէյէճանընը թէսքին իլէ։— Պէնիմ իսմիմի պիլմէ՞զմիսինիզ։

Գատօր։— Պիլմէմ վէ պէլմէք տէ իսթէմէմ։

Էլէն։— Բէք ալէա, լաքին պէնի թանըմանըզ լազըմ տը։ Պէն Մատամ տը Գարմէյլ իմ։

Բեաղրտ ատչան գարը պաչընը էյէրէք արզը խիլուս իթտի։

Էլէն։— Պանա մաէլմէմնունիյէ խըտմէթ իտէճէկինիզի տէմինճէք սէօյլէտի։

Գարշը, պիր տէ «օլմամագ» վարտրը Ինկիլթէրանընն մէնաֆիի պուկիւն իթթիֆագը Միւսէլլէս իլէ հարբէթթ իթմէսինէ լիզում կէօսթէրիյօր։ ֆագաթ պինէրճէ իհթիմալէ գարշը երինէ միւմքին տիր քի, սօն տագիգատա ֆէվգէլատէ պիր հալ վուգուի սէպէպիլլէ, վէ եախօտ պիր բաղարլրգ նէթիճէսինտէ Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ պիթարաֆ գալմաղը թէրճիհ էյլէսին։

Պէօյլէ իհթիմալ խարիճինտէ օլրագ, սօն տագիգատա թէպտիրը մէսէլէք իթմէք, եախօտ պիր բաղարլրգ ագտ էյլէմէք՝ չիմտիյէ գատար բէք չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ օլան չէյլէրտէն տիր։

«Գաթի թէահհիւտ» տիմէք Ինկիլթէրա տէվլէթինին պու թէպտիլը մէսէլէք իհթիմալի գաբուսընը քէնտի ըիպասըյլա գարամասը տիմէք տիր։

Ինկիլթէրա նի՞չին պունը եարսընը։ հա՞նկը մէնֆաաթ, հա՞նկը մուհագագ քեար տը քի՝ Ինկիլթէրայը պու գաթի թէահհիւտտէ պուլընմաղա սէվգ էյլէմիշ տիր։— Մէսէլէ պու նօգթատա տը։

Իթթիֆագը Միւսէլլէսին չիմտի հէման պիւթիւն պիւթիւն «տէօրթ տէվլէթ» իթթիֆագընա պէնզէտիկի սահիհ տիր։ Ֆագաթ պու պէնզէմէքտէ Ինկիլթէրանընն պիր թէահհիւտտէն ազատէ հալի վար տը քի՝ քէնտիսինին տիկէր տէվլէթլէրէ բիւճհանը տա թամ պու նօգթատտա տը։

Ինկիլթէրա պունը ֆէտտա իտէր։ ֆագաթ անճագ պիր չարթ իլէ։— քեար մուգապիլինտէ։

Շիմտիլիք Ինկիլթէրանընն պու թէահհիւտտէն ազատէլիկի ֆէտտա իթտիկի պէյան իտիլյօր տա, քէնտիսինէ նէ՞ կկպի պիր իսթիֆատէ թէէմին իտիլտիկի պէյան օլընմայօր։

Գու հալտէ տէվէրան իտէն չայիալարը իհթիյաթա թէլագգը էյլէմէքլիկիմիզ թապի տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ

Վէ

ԲՕԼԻԹԻԳԸՑ

Ֆէկէրընն պէյանընա կէօրէ, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ թահթը հըմայէսինէ ալտըղը Զանզիպարա մուգապի, Ֆրանսանընը՝ Աֆրիգանընն չըմալ վէ ղարպ ճիհէթինտէքի միւսթէմիլքեաթը արասընտա պուլընան պիր թագըմ արագիի մամուրէյի Ֆըրանսայա թէրք իտճէնք իմիշ։

——

Ֆրանսս իմբէրաթօրիցասը սապգ էօժէնիինին՝ ախիրէն Ալէմանիանընն Պէրկէն չէհրինէ վիւրուտ իթտիկի, վէ իմբէրաթօր Կիլեօմ իլէ միւլագաթ իտճէյի՝ Պէրկէնտէն իշար օ լընընյօր։

——

Ինկիլթէրա սէրալը գրալիսի թարաֆընտան նէչը օլունան պիր թահրիրթը ումումիյէտ, Ալէմանիա իմբէրաթօրընն ալաֆը։ օգոստոսընն 2նճի կիւնիւ Օչպօրն սէրալընա մուվասէլէթ իտճէյի վէ գրալիցայա 5 կիւն միւսաֆիր օլաճաղը բէսմէն իլան օլունմուշ տը։ Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ պատէհու Ֆորթ քէօբրիսինիւ զիյարէթթ իչիւն Էտիմպուրկա կիտճէք, վէ ֆագաթ Լօնտրատան կէչմէյէճէք տիր։

——

Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա բէյսը վիւքէլասը լօրտ Սալիզպէրի՝ եագընտա Գէսինկէն գաբլրճաալարընա ազիմէթ իտճէյինտէ, մահալը մէզքիւրտէ լօրտը միւշարէլէյհ իլէ Ալէմանիա պաշ վէքիլի ժէնէրալ Գարրիվինին պիր միւլագաթ իճրա էյլէմէլէրի միւհթէմիլ տիր։

——

Բէլթերսպուրկտան իշար օլունտըղընա կէօրէ, շէհրը մէզքիւր Ֆրանսա սէֆարէթի՝ սէֆարէթխանէ իթթիխազ օլունմագ իւզրէ շէհրը մէզքիւրտէ Նէվա ըրխթըմը իւզերինտէ Բասագօֆ օթէլինի 850,000 ֆր.ա սաթրն ալմըշ տը։ Զարրն էմրի մուճիպինճէ, խազինէի տէվլէթ՝ պու պէյ ու ֆէրաղտան տօլալը 50,000 ֆր.ա պալիղ օլան մուակա բէսմինի ախզ իթմէմիշ տիր։ Պէօյլէ պիր միւսաատ՝ իլք տէֆա օլարագ էճնէպի պիր սէֆարէթի հագգընտա վուգուա կէլմէքտէ իմիշ։

——

Օդեբլ-Ռեոր Ֆրանսինին պէյանընա կէօրէ, Վատիկան՝ Զինտէ պուլունան իթթալիան միսիօնէրլէրինէ՝ իթթալիա հըմայէսինի գապուլ իթմէլերինէ տակը իթթալիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թահրիրթաթա էհէմմիյէթթ վէրմէմէլերինի էմր իթմիշ տիր։

Իշպու էմր իւզերինէ, իթթալիա մէճլիսը վիւքէլասը՝ իթթալիան միսիօնէրլէրինէ նիզամէն վէրիլմէքտէ օլան թախսիսաթը սէնէվիյէյի գաթ իթմիշ տիր։ Թախսիսաթ ալան միսիօնէրլէր՝ բէք քիւլլիյէթլի օլմալըպ, անլէր տախի 80—100 ֆր. ախզ իթմէքտէ օլտրգլարընտան, Վատիկան մէզպուրը մէզպուրը քէնտիսի թէէտիրլէ իտճէք իմիշ։

——

Պէրլինտէ մուգիմ Ամէրիգա թէպասը՝ Միճթէմէսի Ամէրիգանընն իլանը իսթիգլալիյէթի եէմը մախսուսը միւնասէպէթիլէ ալափը։ յուլիսին 9ընը կիւնիւ չէնիքլէր իճրա իտիւ, պու միւնասէպէթլէ Դայսէրհօֆտա 500 քէշիլիբ պիր զիյաֆէթ քէշքտէ օլրմըշ տը։

Էսնաի թաամտա Նիւ-Եօրգ էհալիսինտէն Մ. Վէպէր՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրը իչիւն իտարէի ագտաճ իտիւ, իմբէրաթօրը միւշարէլէյհինն՝ սուլչ ու սալահընը մուհասէնթրը մուհարէպէտէքի հարբէթթը չիճաաթքեարանէյէ թէրճիհ էյլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։ Մ. Ֆէլբա՝ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, Ալէմանլարընն ախլագը հասէնէսինի զիրբ ու թաատատ էյլէմիշ տիր։ Դայսէրհօֆ չէհրը էմինի Մ. Ֆորքէնպէք տախի իրատ իթտիկի նութգտա, Ալէմանիա իլէ Ամէրիգա պէյնինտէ մէվճուտ օլան բաալրթալը զիրբ իթմիշ տիր։ Զիյաֆէթտէն սօնրա Գրիսթիանիատա պուլընան Ալէմանիա իմբէրաթօրըյլա Միւեթէմէա Ամէրիգա բէյնը ճիւմհուրընա արզը ուպուտիյէթ թէլէկրաֆլարը քէշիտե օլընմըշ տը։

Բրէնս Պիզմարգ՝ պիր թէլէկրաֆ քէշիտե իտէրէք, զիյաֆէթտէ հազրը պուլընմագ իւզրէ քէնտիսինէ կէօնտէրիլէն տավէթնամէտէն տօլալը պէյանը թէչքիբիւր իթմիշ, վէ Ամէրիգա նիշանճըլարընը քէնտիսինի կէօրմէք իւզրէ Ֆրիէտրիխշրուհէյե տավէթ էյլէմիշ տիր։

——

Բէշթատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, թիճարէթ ահտանամէսի հագգընտա տէվլէթը Օսմանիյէ վէ Մըսրը հիւքիւմէթի իլէ վուգու պուլան միւզաքէրաթա տաիր թայիմաթը լազըմէյի սուրէթը գաթիյէտէ զարարլաշընըրմայա մէմուր օլան Ավսթրիա վէ Մաճառ մէմուրլարընտան միւրէքքէպ գօմիսիօն՝ պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ էյլէմիշ օլուպ, թայիմաթը մէզքիւրէ՝ օլպապտէ Ֆէրսատէթ վէ Գահիրէտէ իճրաի միւզաքէրաթա մէմուր օլան Ավսթրիա մէմուրլարընընա պա թէլէկրաֆ իշար օլընճագ տը։

——

Սբանեատա գօլէրա խասթալըղը՝ իլէթը մէզքիւրէնին մէնպաը զուհուրը օլան Բրիկաթ գասապասը էթրաֆընտա 12 մահալտէ մահտուտ գալմըշ տը։ Ախիրէն զուհուրա կէլէն գօլէրա վուգուաթլարը՝ հուտուտը մէզքիւրէ տախիլինտէ վուգուա կէլմէպ, խարիճտէ հիչ պիր վուգուաթ վագը օլմամըշ տը։

——

Վալէնչիա չէհրինտէ ահվալը սրհհիյէ մաթլուպ սուրէթտէ օլուպ, վէֆիյաթ՝ հատտը մուայյէնի թէճավուզ իթմէմէքտէ տիր։ Մահալը մէզքիւրտէ մայիս 13տէն պէրու թօքու իքի քիչի գօլերայա թութուլմուշ օլուպ, պունլարտան պիրի տախի Բրիկաթտան կէլմիշ պիր գասըն իմիշ։

Իրլէթին մէնը սիրայէթի վէ տէֆի իչիւն բէք չօգ թէտապիրը իհթիյաթիյէ իթթիխազ գըլընմըշ տը։ Խասթալարա մուավէնէթ իչիւն 10 սրհ. հիյէ մէրքէզի թէէսիս օլընմըշ, վէ պունլար թէլէֆոն խաթթալարըյլա Վալէնչիա պէլէտիյէ իտարէսինէ բապթ իտիլմիշլէր տիր։

Սբանիա հիւքիւմէթի՝ 1885տէ իթտիկի թէճրիպէյէ մէպնի, կէչիմէզ սրհհիյէ գօրտօնլարը թէէսիս իթմէյիպ, եաընընզ ուսումի վէ խուսուսի թէտապիրը սրհհիյէ իթթիխազ էյլէմիշ տիր։

Բարիզտէ թէտապիրը սրհհիյէ քէմալը չիտտէթլէ իճրա օլընըյզը։ Ալաֆը։ յուլիսին 1ինճի կիւնիւ Սբա-

---

(15)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻԻԷԼԻՑԻ

ԷՄԻԼ ԳԻՇՈՒՐԻ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

«

Նիստան կէլէն 297 եօլը՝ 77 թապիպ թարաֆընտան մուալէնէ իտիլ-միշ տիր։ Իշպու մուալէնէ մատտէսի իչին տիկէր 55 թապիպ տահա թային օլընմըշ տըր։

——

Սոֆիատան եաղըլտըղընա կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթը հաղրէսի ալէյհինտէ Տէրսաատէթ Պուլկար էկզարգընա պիր լայիհա իրսալ էտտիքլէրի թէօհմէթիլէ կէչէն սէնէ Սոֆիատա թահթը թէվդիֆէ ալընան բուհպանլարըն մուհաքէմէսի պու քէրրէ իճրա օլունմըշ տըր։ Պայլըճա միւթէհիմլէրտէն բահիպ Բիէր Սթանչէֆ՝ 11 այ հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ իսէ տէ, իշպու ճէզալը զաթէն չէր-միշ օլտուղընտան, սէպիլի թախլիսէ գէլընմըշ տըր։ Տիկէր միւթէհիմ-լէրին պէրաէթինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

ՊԱՐՈՒԹԱ

ԱՐԹՐԴ ԼԻԱԶՈՒՄ ԳԱԼՄԱՏԸ

Էվրօբատա թէտարիքեաթը հաղ-պիյէ իչին հէր սէնէ տէվլէթլէրին սարֆ էյլէմէքտէ պուլունտրը միւ-եառլար՝ հէր սէնէ պիր նէվր տի-կէրի զուհուր իտէն իսթիրաթը ճէտիտէի հարպիյէ սէպէպիյլէ կէթ-տիքճէ արթմագտա վէ ուժում միլ-լէթլէրի չիքեայէթէ մէճպուր էյ-լէմէքտէ տիր։

Շիքեայէթին էն պէօյիւկի՝ միլ-եառլար սարֆ իտիլիպ վիւճուտէ կէթիրիլէն ալէաթ ու էտէվաթը հարպիյէնին մուախբարէն պիր իս-թիրաը ճէտիտ իւզերինէ մօտասը կէչէրէք, եա թէպտիլինէ վէ եախօտ քիւլլէն թէրբինէ մէճպուրիյէթ էլվէրմէքտէ, վէ պինանէն ալէյհ մէճարիֆը հարպիյէնին կիւնտէն կիւնէ թէհմամիւլ օլունմակ պիր տերէճէյի պուլմագտա օլմասընտան նէշէթ իտիյօր։

Մէսէլա, Ֆրանսա տէվլէթի կիպի հիյը հաճէթտէ 3 միլեոն գատար ասքէր չըդարապիլէն պիր հիւքիւ-մէթ՝ պու ասքէրին հէր տիւրլիւ լէվազիմինտէն պաչգա էնանի մու-հարէպէտէ եադաճաղը սօն ֆիշէնկէ գատար պիլճիմլէ վէսաիթը հար-պիյէսինի չիմտիտէ թէաբիրք ի-տէրէք անպարլարտա հրֆզ էյլէ-տիկի վէ պունըն իչին միլեօնլարճա բարա սարֆ էյլէտիկի հալտէ, եէնի պիր իյճատ՝ պիւթիւն մէսարիֆա-թըն հիպա օլմասընա սէպէպ օլու-յօր։ Ճիհան իչին թէրագգը գա-բուսը աչրգ օլտուղճա, մէսարիֆ գաբուսը տախի աչրգ պուլունտը-ըրլմագ մէճպուրիյէթ հիւքմինտէ օլտուղընտան, իշթէ Էվրօբա միլ-լէթլէրինի էն զիյատէ հէր կիւնքի թէրագգըյաթընա սիւսթէյլիմ օլ-տուղը մէսարիֆաթա տայանմագ էնտիչէսի տիւշունտիրիյօր։

Պունտան պիր զէման էվվէլ ասա-քիրին էլլէրինտէ պուլունան թիւ-ֆէնքլէր՝ թէրագգըյաթը զէմանի-յէյէ մուվաֆքգ կէօրիւլմէյէրէք պիր չօգ էէնի թիւֆէնքլէր իյճատ վէ հէր միլլէթ թարաֆընտան պու պապատէ տիկէրինտէն կէրի գալմա-մագ իւզրէ սարֆը զալրէթ օլուն-մուշ տըր։ Պու խուսուստա իսթի-յար օլունան մէսարիֆաթա հատտ ու նիհայէթ օյմաբղը վէ թէմամ հէր տէվլէթ էսլիհաի հարպիյէսինի եօլունա գօյմուշ պուլունտրը պիր սըրատա տիւմանսըզ պարութ մօ-տասը մէյտանա չըգտը։ Տէվլէթլէր պունըն զէմանը հարպտա իրֆա իտե-ճէկի խրտէմաթը պիթթագրիպ հէ-ման թախսիսաթը քիւլլիյէ հասըբյ-լա մէզքիւր պարութը իմալ վէ թէ-տարիք իթմէկէ չիթաղ կէսմէրտիք-լէրինտէն, պու կիւն էքսէր Էվրօբա տէվլէթլէրի՝ հարպիյէ տէօլարընը մէզքիւր պարութլա տօլտուրմուշտըր, Ֆագաթ չիմտիտէ արթըզ պարութըն վիւճուտինէ լիւզում կէօսթէրմէյէ-ճէք պիր եէնի իճատ մէյտանա չը-գարըլըբ իսէ, նէ՞ տէբսինիզ։ Եէնէ եէնի թէպտիլաթ, եէնէ եէնի թախ-սիսաթ, եէնէ եէնի մէսարիֆաթ։ Ֆագաթ չարէ նէ՞, իսթիրաաթ տուրմագ, մուլթասըլ սահէի թէ-բագգըյաթտա ճիլվէնիմա օլաճագ տըր։

Էվվէթ, թիւֆէնքլէրի աթմագ իչին պարութ եէրինէ կաղ գուլլանրլաճաղը, վէ 300 տէֆա թիւֆէնք բաթլաթմագ անճագ 10 սանթիմէ եանի 20 բարայա միւմքին օլաճաղը քի՞մին խաթր ու խայալին տէն կէչէր իտի։ Իշթէ Ֆրանսատա պէօյլէ պիր իճատա մուվաֆֆագ օ-լընմըշ տըր։

Կազ իլէ աթրան եէնի թիւֆէն-կին մուճիտի ժիֆար նամընտա պի-րի օլտըղընտան, եէնի թիւֆէնկէ «ժիֆար թիւֆէնկի» տէյօրլար։ Ֆը-բանսատա քեահին Սէնթ Էթիէն չէհ-րի թիճարէթ օտասը՝ պու իճատըն-տան տօլայը մուճիտը մումիալէյհէ 10,000 ֆր։տան իպարէթ պիր իք-բամիյէ իլէ, պիր ալթուն միտալեա իթա իթմիշ տիր։

Մ. ժիֆարը պարսէթ եէրինէ թիւֆէնքլէրէաէ գուլլանըլմագ ու-սուլունի պուլտըղը չէյ՝ սու (հեղուկ) հալինէ կէթիրիլմիշ կազ տըր։ Պու կազըն հէր պիր տամլասը՝ թիւֆէնք նամուսը իչինտէ հարպ պարութ ըն-տան բէք չօգ զիյատէ պիր թագդիդ հասըլ իթմէքտէ պուլընտրըղընտան, նամու իչինտէքի գուրշունը պիր մէսաֆէի ագիմէյէ աթմագտա տըր։ Կազը մուհաֆագա իթմէք իւզրէ թիւֆէնկին պիր ճիհէթինտէ պիր քիչիք խազինէ պուլընրպ, տէրու-նինտէքի 300 տամլա կազ՝ թիւֆէն-կին թէթիկի հարէքէթ իթտիքճէ, թէտրիճէն նամու իչինէ կէչէրէք, գուրշունլարը ֆրլաթմագտա տըր։

Մ. ժիֆար՝Ֆրանսանըն էն մէշհուր միւթէրիլէրինտէն օլուպ, չիմտիյէ գատար 300 միւթէլիֆ իյճատլա-րը իչիւն պէրաթ ալմըշ օյտըղընտան, իյճատրընն ճիտտիյէթինտէ հիչ քիմ սէ չիպհէ իթմէմէքտէ տիր։

Պունտան պաչգա մէզքիւր իյճա-տըն տէրճէհէի էհէմմիյէթինի կիւզել ճէ թագտիր իթմէք իւզրէ Ֆրան-սա հիւքիւմէթի թարաֆընտան տա-խի պիր ֆէնն գօմիսիօնը թային գէլընմըշ, վէ եէնի թիւֆէնկի թէճ-ըիւպէ իթմէքտէ պուլընմըշ օյտը-ղընտան, չիմտիքի թիւֆէնկլէրին քիւլլիէն թէպտիլի լազըմ կէլիպ կէլմէյէճէկի՝ գարպէէն սուրէթը մուայյէնէտէ անլաշըլաճագ տըր։

ՆՈՒԹՔ

Մայր վարժարանին Լուսաւորչեան գրչատ մէքթէպինտէն պու սէնէ իքմալը թահսիլ իյէ խուրուճ խանէն գըշ չակիրտանա խիմապէն միւտի-ըը մէքթէպ Մելիքեան Մկրտիչ էֆ. թարաքընտան նասիհաթ եօլու իր-բատ օլընան սօն նուիթքն սուրէթի տիր։

Ազնիւ Օրիորդք,

Որքան փառաւոր ու սրտագրաւ է պսակել ճակատն վաստակաւոր զինուորին յաղթութեան դափնիով և դառնալ նմա սէգ ու հպարտ յաղթական և անխոցելի՝ պատե-բազմի դաշտէն ուր այնքան շատեր ինկան կամ դասալիք ի փախուստ մատնեցան։

Այսպէս և դուք, ազնիւ Օրիորդք, Ձեր յաղթութեան գրաւականը՝ մրցանակ և յաղթութեան դրօշը՝ վկայական ի ձեռին, պատերազմի դաշտէն՝ վարժարանէն յաղթող և փառաւոր կը դառնաք ի հայրենի տուն։

Վարժարանին մէջ Ձեր ստացած ուսման շնորհիւ կարող էք զարգա-նալ այսուհետեւ եթէ չարունակէք մշակել Ձեր միտքն այնու փափաք-նօք զոր ունէիք վարժարանին մէջ։ Այս յարկին ներքեւ ուսմամեայ մի-ջոց մը՝ գրեթէ քառորդ կեանք մը անցուցիք, ուսաք սիրել զԱստուած, զեկեղեցին ու ազգը։ Ի տղայ տիոց ընտելացաք օգնել Ձեր ընկերին երբ նա Ձեր օժանդակութեան կը կարօտի, սրբել արտասուք Ձեր նմանին երբ թշուառութեան մատնուած է։ Բարոյականի այս գեղեցիկ սերմերը, որք արմատ դրին Ձեր մատաղ սըրտին մէջ, յուսով եմ թէ պիտի աճիւնաւորին այսուհետեւ։ Մանկական երազոց աշխարհէն կանցնիք այսուհետեւ ընկերական աշխարհը, ուր պիտի կրէք բերկրութեանց հետ նաեւ դառնութիւն, սակայն Լուսաւորչեան վարժարանի Ձեզ ուսած առաքինի ու ամրիծ ուղղութիւնը, համբերող և անխախտ ոգին նեցուկ և զօրավիգ պիտի լինին Ձեզ տակալ, հանդուրժելու համար դառն և վշտալիր վայրկեաններու մէջ և համբերութեամբ ու յարատեւութեամբ յաղթելու համար այն արգելքներու ու դժուարութեանց որք պիտի պատահին այսուհետեւ Ձեր ճամբուն վրայ։ Այդ ճամբան լի է վարդերով և փուշերով, չանցիք սրտի ազնուութեամբ և ոգւոյ մեծութեամբ այդ փուշերն վարդի փոխարկելու և համբերութեամբ փոխարկեալ դէմ դնելու, յանիժամ անխռով վիճակ մը, նախանձելի կեանք մը կունենաք։

Այլեւս վերջինն են այս խրատներ զոր կուղղեմ Ձեզ, ազնիւ սանուհիք, այլ սակայն վերջինը պէտք չէ լինին ձեր մտածումներ ու գաղափարներ հանդէպ այն վարժարանին որ երկար տարիներ իւր ծոցը կրեց, սնոյց և ուսոյց, անանխանձաբար ջամբեց Ձեզ ուսման և կրթութեան կաթն կենսատու։ Հանդէպ այն ուսուցիչներու որ Ձեր դիւրաթեք քայլերն ուղղեցին, Ձեր դեռաբոյ բոլ մտքերը մշակեցին և կազմեցին հիմունքն Ձեր ապագային։ Այդ ձեռքեր Ձեզ առաջնորդեցին, և շրթունքներ Ձեզ ներշնչեցին կրօնի և հայրենի սուրբ սէրը։ Երախտագիտութիւն պարտիք անոնց։

Երթայք բարեաւ ուրեմն, ազնիւ Սանուհիք Լուսաւորչեան վարժարանի, Ձեր ծնողաց յոյսն ու ապագան կազմելու։ Մեր նախահարց Աստուածը Ձեզ հետ լինի՝, չը խամրի՝ երբէք ի Ձեզ առաքինութեան և ամրծութեան ոգին, անաղարտ մը-նայ ձեր կեանքը աշխարհի փորձութեանց մէջ և այս հանդիսաւոր մրցանակաց հետ վայելէք նաև խաղաղ ու անդորր ապագայ մը, լի երջանկութեամբ և անխառն բերկրութեամբ։

Երթայք բարեաւ, յուսոյ ծաղիկներ, առաքինութիւն և համբերութիւն լինին Ձեր միակ օժիտն ու մանեակ, և այս ազնիւ փառքեր բոլորեն Ձեր կուսական անմեղ ճակատ։

Տնօրէն
Մ. Ե. Մելիքեան

ԻՒՕՆԻՒՍԱՐ
ԵԷՆԻ ՄԱՀԱԼԼԷ

... Խմբագիր Տէր,

Թաղիս Դպրաց դասու ընկերութեան Պատ. Տնօրէն ժողովն այս տարի աւելի փառաւոր կերպով կատարեց իւր հաստատման երկրորդ տարեդարձի հանդէսը։ Դովելի կարգադրութեամբ մը հրաւիրած էր զԳեր. Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոս Ս. Պատարագ մատուցանելու ի հանդիսատ հոգւոյ ննջեցելոց Դպրաց դասու։ Շաբաթ օր թաղիս քահանաներէն Արժ. Տ. Գրիգոր Հայրը և Պատ. Տօրէն ժողովոյ անխոնջ Ատենապետ Մեծ. Մերկեր Մելիք էֆէնտին Նորին Սրբազնութեան տրամադրութեան տակ դրուելու համար յատկապէս վարձուած բաց կառքով մը գնացին ի Գատը-Գիւղ, ուրկէց Սրբազանն առնելով վերադարձան։ Արդէն նախապէս եղած կարգադրութեան մը համաձայն եկեղեցւոյ դրան առջեւ Արժ. Տ. Մամբրէ և Տ. Ահարոն վարդապետք, Պատ. քահանայից դասը, Պատ. Ընկերութեան անդամք և ժողովրդեան հոծ բազմութիւն մը կսպասէին արժանավայել կերպով ընդունելու զՆորին Սրբազնութիւն, յետ երեկոյեան ժամերգութեանց մուտնոյն հանդիսաւ Մեծ. Սմբատեան Մանուկ էֆ.ի բնակարանը առաջնորդուեցաւ Առաւօտեան ժամերգութիւնք խիստ վայելուչ էին, ամէն թաղէ նաեւ Պոլսոյ կողմերէն ի պատիւ Նորին Գերապատուութեան և Պատ. Դպրաց դասու Եկեղեցականներ և դպիրներ եկած էին մասնակցելու սոյն հոգեպարար հանդիսին։ Պատարագիչ Սրբազանն խիստ ազդու և պերճախօս լեզուաւ բացատրեց հայկական եկեղեցւոյ երգեցողութեանց վեհութիւնը և սրբութիւնը, իւր խօսքը դէպի Դպրաց դասն շեշտելով ըսաւ, «դուք յանիժամ Ձեր կէս նպատակին հասած կը լինիք, այսինքն փափաքելի բարերար տպաւորութիւն մը կը գործէք ժողովրդեան վրայ երբ երգած ժամանակիդ Ձեր շրթներէ առաջ սրտերնիդ գործ մը կատարէ։» ապա ջերմագին բանիւք յորդոր կարդաց ժողովրդեան ըստ ամենայնի օժանդակ կանգնելու և սատար լինելու սոյն բարեշնպատակ ընկերութեան։ Զկնի Ս. Պատարագի արարողութեան հոգեհանգստեան մեծահանդէս պաշտօն կատարուեցաւ և միւնոյն թափորով ի խորհրդարան բարձրացաւ ուր ժողովրդեան ամէն դասակարգն խուռն բազմութիւն մը փութացին ի հաւրոյը Սուրբ Աղոյն բարձրաստիճան և պատկառելի եկեղեցականին։ Քիչ մը հանգիստէն յետոյ կրկին Պատ. Թաղ. խորհրդոյ և Պատ. Տնօրէն ժողովոյ անդամոց առաջնորդութեամբ կառքերով գնաց Նորին Սրբազնութիւնը Մեծ. Սմբատեաններու բնակարանը, որոց կողմանէ յատուկ պատրաստութիւններ տեսնուած էր։ Կը լսեմք որ Նորին Սրբազնութիւնը նուիրատուութեամբ մը շնորհապարտ կացուցած է զՏնօրէն ժողովն, անչուշտ եմք որ Պատ. ժողովն կը հրատարակէ ի գիտութիւն ժողովրդեան և ի հրապարակական շնորհակալութիւն նուիրատու Սրբազանին։ Իցէ՞ թէ օրինակ առնէին մեծագործ կարծուած Սրբազանները։

Մէսրոպ Քիւսէեան

27 յունիս 90
Իւսկիւտար Նոր-Թաղ

ԴՈՒՄ ԴԱԲՈՒ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՅ

... Խմբագիր,

Ս. Եկեղեցւոյս Նորոգ կառուցանելի կալուածոց համար Խասգիւղի աղիւսի ազնուասիրտ գործարանատերը փափաքելով իրենց առ Ս. Եկեղեցիս և առ վարժարանս տածած սիրոյն մի հաւատիքը տալ, այս անգամ Աւագապատիւ Տ. Սուքիաս Հօր միջոցաւ նուիրեցին 30000 հատ աղիւս։ Նոյնպէս մաղունաճի հայազգի եղբարք ևս փոխադրութեան օրինական ծախուց 15 0/0ը սիրայօժար զեղչել յանձն առած են։

Այս առթիւ Խորհուրդս պարտք կը համարի հետեւեալ նուիրատուութիւնքն ևս յայտ առնել, որք եղած են անցեալ տարի նոյնպէս Աւագապատիւ Տ. Սուքիաս Հօր ձեռամբ ձեւք մը Եպիսկոպոսական գգեստ պատրաստելու համար։

Վսեմ. Եղբարք Ունճեան	500
Ազն. Տիկին Վ. Զրաճեան և Ազն. Մաքսուտ էֆ. Հարէնց	326
Մեծ. Տօքթ. Յովսէփ էֆ. Ալթունեան	108
Ազնուա. Պատրիկ էֆ. Կիւլպէկեան	100
Մեծ. Յարութիւն էֆ. Կիւմիւշկիրտան	95
Մեծ. Յակոբ էֆ. Աճառեան	80
Ազն. Տիկին Գափամաճեան յիւսկիւտար	20
Մեծ. Եղիազր. էֆ. Մէլիքեն.	20
» Յակոբոս էֆ. Նառկիլէճեն.	20
» Նոսիպ » Աճէմեան	20
» Տիգրան » Անուխեան	20
» Մանուկ » Գազեղեան	20
	1329

Խորհուրդս իւր խորին շնորհակալիքը կը յայտնէ նուիրատու բարեսէր ազգանոց։ Մանաւանդ վերոյիշեալ բազմարդիւն Աւագերեց Տէր Հօր, որ ամէն առթիւ զօրավիգ հանդիսացած է Խորհրդոյս ջանից ի պայծառութիւն Ս. Եկեղեցւոյս և վարժարանաց։

Հաճեցէք ներկայս Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել։

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Մայր Եկեղեցւոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ
Նոսիպ Գարաքաշ — Պօղոս Լիսէրճեան

25 յունիս 1890

ԱԶԴ
ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տարեկան Ընդհ. Հարցաքննութիւնք
1889—1890

Վարժարանիս ամավերջի ընդհանուր հարցաքննութիւնք կը սկսին յառաջիկայ ուրբաթ օր, 29 յունիս և կը տեւեն մինչեւ չորեքշաբթի 4 յուլիս։

Քննութիւնք կը սկսին առաւօտեան ժամ 1ին և կը վերջանան երեկոյեան ժամ 9ին երկու ժամ դադար լինելով ի կիսաւուր։

Մեծարոյ ծնողք և ուսումնասէր ազգայինք կը հրաւիրուին ներկայ լինիլ քննութեանց ի քաջալերութիւն ուսանող մանկտւոյն։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Տ. Մ. Մելիքեան

27 յունիս 1890
ի Գում-Գապու

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

—Տէրսաատէթ հէյէթը թիհամիյէսի՝ պունտան իբի սէնէ էվվէլլազվ օլընարագ, վազիֆէսի՝ մահքէմէի իսթինաֆ ճիւնէա տաիրէսինէ իհա էյ պուլրըլմըշ իտի։

Ճիւնէա տէրէճէսինտէքի ճիւրմէրտէն տօլայը միւսթանթիգլէրին վէրտիքլէրի գարարլարը սէպգ ի-տէն իթիրազ իւզէրինէ հէյէթը իթ-համիյէ սրֆաթըլա թէտգիգաթը՝ տաիրէի մէզքիւրէճէ իճրա օլընը-ղը կիպի, ճիւնէա ճիւրմէրինէ տա-իր պիտայէթ ճէղա մահքէմէէրին-տէն վէրիլէն հիւքմէրին տախի թէտ-գիգաթը իսթինաֆիյէսի երէնէ տա-իրէի մէզքիւրէճէ ճիւմէի վէզաֆը գանունիյէսինտէն տիր։

Հալ պու քի պէօյլէ պիր ճիւնէա մատտէսինին թէտգիգաթը իսթին-թագիյէսի հէնկեամընտա, միւս-թանթիգ գարարը հէյէթը իթ-համիյէ սրֆաթըյա թէտգիգ իթ-միշ օլան իսթինաֆ ճիւնէա մահքէ-մէսի հէյէթինտէն 3 զաթ՝ մուախ-խէրէն օլ իչէ տաիր պիտայէթ ճէ-զա մահքէմէսինտէն վէրիլէն պիր գարարըն թէտգիգաթը իսթինաֆի-յէսինի իճրատէն գանունէն մէճմու-օլարագ, իսթինաֆ մահքէմէսինին տիկէր տէվախիրինտէն պունլարը էէ-րինէ տիկէր 3 ազա թէտարիքինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմագտա, վէ չու սուրէթլէ իչլեր թէէխիրաթա վէ հէյէթը մահքէմէ տախի սիւ-քիլաթա ուղրամագտա օլտըղընտան, պունա պիր չարէ օլմագ իւզրէ իս-թինաֆ մահքէմէսինին ճիւնէա վէ թիճարէթի վէ հուգուգ տաիրէյէրի էրքէանընտան 3 ազանը թէֆքիրի-գիյէ վէզաիֆը իթհամիյէնին պուն-լարա թէվտիի միւնասիպ կէօրիւլ-միւշ, վէ ճիւնէատան Իզզէթ պէյ, վէ թիճարէթտէն Գաբրիէլ էֆ. վէ հուգուգտան Ակեահ էֆ. պիլինթի-խաղ, իսթինաֆ ըէիսը էվվէլի Վա-սքի էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան քէնտիլէրինէ թէպլիղաթը լա-ղըմմ իլգա օլընմըշ տըր։

—Իթալիա տէվլէթինին Բէթէրս-պուրկ սէֆարէթի աթաչէ միլիթէ-րի սապզգ պինպաչը Բէթրօ Մարի-նի Տէրսաատէթ սէֆարէթի աթա-չէ միլիթէրիկինէ թային օլընմըշ տըր։

—Պէյրութտան եազըլտըղընա կէօ-ըէ, պիր խայլը սէնէէր էվվրօբա վէ Ամէրիգատա չալըշըպ 700 լիրա թօք-լայարագ Պէյրութա ավտէթ իթմիշ օլան Իլիաս Նամ քիմսէնին խանէսի-նէ ախիրէն պիր կէճէ 5 խրբսզ կէլիպ, մէրգումըն հէմշիրէսիյէ եաթմագտա օլտուղը օտայա կիր-միշէր, վէ օ սրբատա հէմշիրէսի ուլանմըշ իսէ տէ, խրբսզլար մէգ պուրէյի գաթլ իլէ թէհտիտ իթ-մէյէրի իւզէրինէ պիրատէրինի ու-յանտրբմայա ճէսարէթի իտէմէտիկի ճիհէթէյէ, սարիգլէր՝ մէրգում Իլի-ասընն տէրունինտէ 700 լիրասը մահ-ֆուզ պուլունան սանտըղը սբրթա-յըպ ֆիրար իթմիշէր տիր։ Մէգ-պուրէ՝ միւթէագրպէն գարտաշընը ուլանտրբրպ քէյֆիյէթի խապէր վէրտիքտէ, Իլիաս՝ խրբսզլարը թաագիպ լտիպ, անլէրէ եէթիշմիշ վէ սանտրղընա սարբլմըշ իսէ տէ, սարիգլէր՝ պուշագլարա մէրգումը բարչալարպ թէյէֆ իթմիշէր տիր։ Հիւքիւմէթճէ իճրա օլունան թէ-հարբիյաթ իւզէրինէ մէրգուման ճանիլէր տէրտէսթ օլունմըշլար տըր։

—Շերատա Եունան վարբ գումբ բանեասընտան մաթլուպլարը օլան 3 զաթ՝ հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ պիր իսթիտա թագտիմիլէ, գումբանեանընն իֆլաս հալինտէ օլտըղընը իլան իտիրէսինի թալեպ իթմիշէր տիր։ Գումբանեատան պիր չօգ ալըգ ա-լաճագլարը օլան գաբտան վէ թայ-ֆալար՝ գումբանեանընն իտարէխանէ-սի էօնիւնտէ թօբլանարագ, ալա-ճագլարընն թէսվիյէսինի թալեպ իթմէքտէ իմիշլեր։

—Մէէզունէն Կաշթէյն գաբրըճա-լարընա կիթմիշ օլան Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Ուիլիամ Ուայթ՝ կէչէն ճումատա կիւնիւ Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն կաշթէյնտէն հարէքէթ իթմիշ օլուպ, պու ագ-շամ Լօնտրայա մուվասէլէթ իտե-ճէք տիր։

—Պուգրէյտէ նէշր օլունան Մէ-բէռ կազէթասընն Թիւրքիայա տուխուլի մէն իտիլմիշ օլտուղը հալ-տէ, պու քէրրէ մէճմուիյէթը մէզ-քիւրէ գալտրբրլմըշ տըր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ Սէլանիք-տէ Ուրանիա նամընտա պիր պալօն ուչուրբլմըշ տըր։ Իշպու պալօնտա սահիպի Մ. Սբէլթէրինի վէ Կազ ֆապրիգասը մէմուրլարընտան Մ. Ժէրար վէ պիր գավաս պուլընմագ-տա իսիշլեր։ Պալօն՝ հավա զայէթ տուրկուն օլտըղը հալտէ ալաֆր-սասթ 7տէ հավայա չըգմըշ վէ Մ. Սբէլթէրինին վատը մուճիպինճէ սա-աթ 11տէ չէհրտէն պիր աղ ուզաղա էնմիշ տիր։

—Շերքէթը Թայլիյէնին 23 նիմէ-բօլը վաբօրը՝ տիւն Բուսմէլի հիսարը ճիվարընտա Բիգա բաչա հազրէթլէ-բինին եալըսը իթթիսալինտէ պաղը օլան իքի սանտալա չարբարագ պի-բիսինի բարչալամըշ վէ տիկէրինի տէ զէտէյէմիշ տիր։

—Քիրասսն գայմագամը Շաքիր բաչա տիւն Տէրսաատէթ կէլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Սուլթանի (Գալաթա Սէրայը) չակիրտանընն թէվզիի միւ-քեաֆաթ ըէսմի՝ պու կիւն էօյլէն-տէն սօնրա սուրէթը մութանթանէ-տէ իճրա օլընաճագ տըր։

—Սթամպօլ ճիհէթինտէ պիր թի-ճարէթ գլիպի թէէսիսի իչիւն միւ-թէպէրանը թիւճարտան ինթիխապ օլունան գօմիթէ հէյէթի՝ էվվէլքի կիւն ագաը իճթիմա իտէրէք, օլ պապատէ պաղը գարարլար վէրմիշ տիր։

—Ալաֆր. յուլիսին 14ինճիւ կէ-լէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Ֆրան-սըզլարն միլլի եօրթուսը օլմագ մի-նասէպէթիյլէ, Տէրսաատէթտէ պու-լընան Ֆրանսա թէպասը՝ Պէյօղլն-տա թագսիմտէ վագը Պէլէտիյէ պաղչէսինտէ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ իտէճէքլէր վէ զիյաֆէթտէն սօնրա տա պիր կէճէ չէնլիկի իճրա էլլէճէք-լէր տիր։ Պու պապատէ իճրաի թէտա-րիքեաթի իչիւն Տէրսաատէթի Ֆրան-սըզ թիճարէթի օտասը թարաֆընտան պիր գօմիսիօն ինթիխապ օլընմըշ տըր։

—Էտիրնէյէն եազըլտըղընա կէօ-ըէ, 3—4 կիւնտէն պէրու չէհրը մէզքիւրտէ չիտտէթլի օլարագ իճրաի հիւքմ իթմէքտէ վէ հէման հէր խանէյի զիյարէթ էյլէյէմտէ իսիշ։ Խասթալըղը էօնիւ այընմագ իւզրէ հիւքիւմէթճէ թէտտարիրը սրհհիյ իթթիխապ գըլընմըշ տըր։

—Բէյժի գօյճլարընտան Քեամիլ, Բիւշտի վէ Անասթասա գօրգուժ-մագ իչիւն ըէվօլվեր աթմըշ օլան թիւթիւն գաչագճըսը Միհրան՝ տիւն ճինայէթ մահքէմէսինտէ 4 մահ հապս ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տըր։

—Կէչէն կիւն Շիլէյ կիթմէքտէ օլան պիր չէքտիրմէ՝ Գարատէնիզ պօղազընտա Բիյաւ Դայա Նամ մահալտէ զարգ օլմըշ իսէ տէ, ըէիս վէ թայֆալարը գուրթարըլմըշ տըր։

—Տիւն սահթ 8 բատտէլէրինտէ Սթամպօլտա Ադսէրայ ճիվարընտա Սիւլիւքլիտէ պիր Իսլամ խանէսին-տէն հարիգ զուհուր իտէրէք, 4 պապ խանէ եանմըշ վէ պիր խանէ տախի երգտրբրլմըշ տըր։

ՏՕԳԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Իւսկիւտարտան Պէյօղլուտա Պէ-քեար սօգաղընտա 9 Ն° խանէյէ նագլ իտուպ, սալը, ըէնճէնպիհ վէ ճուվաա էրթէսի կիւնլերի էօյլէն-տէն սօնղրա խասթալարը՝ խանէսին-տէ գապուլ իթմէքտէ, վէ սալը կիւնլերի մէճճանէն ֆուգարայա պագմագտա տըր։

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շերքէթի» իւնվանըյա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նօմէրօ 3 մաղազատա էվլաքա ամտ պիր մասլահաթ, կիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ-մէզքիւր մաղազատա էվլաքա ամտ քեաֆֆէի մուամլէ՝ չէրաիթը միւթէտիլ իւզրէ իճրա օլունուր։ Շէօյլէ քի, էվլաք իւզերինէ ագչէ իղրազ ու խսթիգ-րաղը, վէ էվլաք վէ ագարրն պէյ ու ֆիրուսթը, էվլաք վերկիսինին ամտ օլ-տըղը տարէյէ թէէտիյէսի, ֆէյրազ վէ էվլաքը սէվգուֆէնին թէվֆիի ինթիգա-ղը, վէ նիհայէթ էվլաքըն տէվֆիրը պէ-լէտիյէճէ պիճիւմէյ խուսուսաթընն թէավիյէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէվալը տիգգամ ու սիւրաթլա իճրա խտիլէճէյի իլան օլունուր։

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Ց.Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ

Տեղագրութիւն կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յատակագիծ պատկերով Վ. ոսփորի։ — Աշխարհագրութեան ուսումնէ՝ ըստ նորագոյն մեթոտի տեղագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ դասագիրք մ'է ի պէտս Պոլսոյ վարժարանաց։ կը ծառայէ նաև իրը ընթերցանութեան գիրք ժողովրդեան. գործի մարդոց համար ունի յաւելուած մը։ կ. Պոլսոյ քաներուն ընդհանուր ցուցակը 100 փրյ.

Աշխարհագրութեան Նախապատրաստական դասագիրք. Բնական, Ուսումնական և Քաղաքական։ Բ. տպագրութիւն հիմնովին բարեփոխեալ և ճոխացեալ մանկավարժութեան նորագոյն պահանջմանց համաձայն։ — Մասնաւորապէս ընդարձակ կը խօսի Օսմանեան Պետութեան, ինչպէս նաև գրացի երկիրներու՝ Լեվանտի և Պարկատանի վրայ 3 ղրշ.

Թուագիտութեան Նախապատրաստական Դասագիրք. Մասնաւոր և Գրաւոր. Դ. տպագրութիւն.— Մանկավարժական նոր և գիւրըմբռնելի ոճով եղանակաւորուած և մանկական բազմաթիւ պարզ և ընտանի խնդիրներով ճոխացած 3 ղրշ.

Թուագիտութեան Նոր Դասագիրք. Տեսական և գործնական. Մանկավարժական նոր և գիւրըմբռնելի եղանակաւ և պարզ ու գիւրըմբռնելի ապացուցութեամբք պատրաստուած. կը բաժնուի երեք մասերու.

Մասն Ա.— Զորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 650է ոճս տրահանգներով և գործնական խնդիրներով. Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ 4 ղրշ.

Մասն Բ.—Չափք, կշիռք և դրամք. Տասնորդական կոտորակք. Յատկութիւնք թուոց. Հասարակ կոտորակք. Թուրքիոյ հին և նոր չափուց և կշռոց բաղդատութիւն. Նոյն չափուց և կշռոց գիներուն բաղդատութիւնք. մոտ 500 հրահանգք և գործնական խնդիրք. Ազիւսակք. 4 ղրշ.

Ա. և Բ. Մասունք միասին կազմուած 71|2 »

Մասն Գ.— (Մասնայ դերքիւ)

Հեղինակին հացէն. Ցուքան Գ. Փալագաշեան, կ. Պոլիս, Ուզուն Չարշը-պաշը, Գրքագրիչ Երուանդ էֆ. Փալագաշեանի խանութը, թիւ 402։ 20—5

ԿԷԼԻՆՃԻՐՔ ԻԼԼԷԹԻ

Միլլէթիվիզտէն քեամիլ պիր զաթ՝ կէլինճիք իլլէթինին թէտավիսի իչիւն չիմտիյէ գատար քէնտիյէ միւրաճաաթ ԻԹՄԻՀ օլան պիր չօգ քիմսէյէրի մէճանէն պիլ մուայէնէ, մուալէճաթը լազմէյի ԻԹԱ իտէրէք, հէման քեաֆիէ-տինին խասթալըղընը ատէք ու թէտավի ԻԹՄԻՀ իսէ տէ, պու եօլտա խասթալըգլար իչիւն պազը կիճիւքլէր պուլընմասընա մէպի, պիր մահալը մախսուս թախսիսի իլէ հէր քէսէ սուհուլէթ վէրիլմէսի վէ եալընը Ֆուգարայա մէճճանէն պագըլըպ տիկէրլէրինտէն իւճրէթի ալընմասը թէքլիֆի իտիլիկինտէն, մուսաիլէյհ զաթ՝ պու քերլէ Գալաթատա Բէրշէնպէ բազարընտա Զինճիրլի խանըն իւսթ գաթընտա 11 նոմէրօրը օտայը մահալը մախսուս ԻԹԹԻՆ եալ էյլէյէրէք, կէլինճիք խասթալըղընա միւպարէյա օլանլարա իլանը քէֆիյէթ իտէր։ 15—10

ՍԱՄՍՈՆԱՖԻՏԻ
ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱՄԸ

Լոնտրա 9 յուլիս

Ինկլ. էհամը Ինկ. Լիր.	96-3/16
Օսմ. էհամը աչքլարը	18-
» » գաբանտը	17-13/16
» » Սէրի Ա	40-
» » » Գ	23-1/2
» » » Ե	17-7/8
Սթամպուլ 1871	95-1/2
Ցանկը Ցանգատ	12 1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	106-1/2
Մըսրը սուլ. մուլթահարտ	94-3/4
» իմթիյազը	101-3/8
Յաիրա Սանկիյ Մըսրը	85-3/4
Թունիս իսթիդրազը	100-1/2
Գուլիար իսթիգրազը	-
Գասպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25-45-60

Բարիզ 9 յուլիս

Տրանս. էհ. 3 % Ֆր.	91-05
» » 4 1/2 %	106-82 1/2
Եէնի Օսմ. էհամը աչքլար	18-20
» » գաբանտը	18-17 1/2
Մնաց. տոլէ	
Սէրի Գ.	23 30
» Ե.	18-20
Բուլգարի բանկէրը	75-75
Օսմանլը Բէյթիսի էհամը	-
» Գանգաբը	570
Բրէտի Լիսնէ	742-50
Բրէտի Ֆոնսիէ	1225-
Գոնթուար տ'էսգոնթ	625-
Սիւվէյիշ ագսիոնը	2315-
Իթալիա էհամը	93-10
Մըսրը Ֆոնտ. մութահարտ	481-25
Բուորիէ Թիւրքի	510
Եուռան 5 % 1879	466-25
Գասպիո 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 9 յուլիս

Լոնտրա իւզերինէ գավպրո	117-50
Բուլգարի չամէնտիֆէրի Ֆի.	36 50
Օսմանլը Բէյթի աքսիոնը	117-50

ԴԱՎԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էհամ. ռամ. տիւն ադչ. գաբ.	19-26
» » » էն եիւքսէք	19-31
» » » էն աշաղը	19-22
Պու սապահ աչքլարը գ. ք.	19-15
Իթթիգրազը տաթիլի տիւն գաբ.	58-25
» » » էն եիւքսէք	58-31
» » » էն աշաղը գ. ք.	58-14
» » » աչքլարը	57 30
Մըսրը մութահարտ գար.	-
Պու սապահ աչքլարը	-
Սէռի Ա.	39-75
» Գ.	25-10
» Դ.	19-15
Բուլգարի չամէնտիֆէրի	74-62 1/2
Ազչէ Ֆաիզի	6-
Բէյրար Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	65-

ՊԱՆԴԱ ԱԳԱՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	09-25
Սթամպոլ պանգասը	7-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-35
Թրամվայ	5-

ԱԳՕՐԼԻԵՐԻՆ ՖԻԹԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղբ. Բ.
Պէյալ մէտիտիյէ Ֆարգը	108-
Մէջիտիէ »	106-20
Պէշլիք »	105-50
Ալթընլը »	105-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-21
Ֆրանսըզ ալթընը	87-27
Բոլ	90-20
Բրէմիզ ալթընը	81-15
Խարպոն գայմէսի	67-39

ԹԱՍԻՖԻԼ ՔԵՆԴԷՏԷ

10) լիք քեսէքտ	-
20) » »	15 10
500) » »	-
500)» »	-
1000)» »	15-
1000)» »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 48)

Մինտէր եուլը
գըյէի ճէտիտ 6000
պէհէր գըյէի ճէտիտի 2 ղրշ. 38 բր.
Գըզըլճըգ ազաճընտան մաթարա թաբաբը
ատէտ 10000
պէհէրի 11 1/2 բարա.
Մէնկէնէ մուգավասը
ատէտ 1000
պէհէրի 3 1/2 բարա.
Գօզալը նէֆէրաթ բիւսկիւլիւ
ատէտ 40000
պէհէրի 25.90 բարա.
Գասա քէնտիրինտէն եէրլի իմալի իբ
գըյէի ճէտիտ 6000
պէհէր գըյէի ճէտիտի 5 1/2 ղրշ.

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ Սարաճխանէ անպարլարըյլա Իզմիտ ֆապրիգասի հիւմայունը իչին միւնագասատա օլան պալատէ մուրագգամ 5 գալէմ էշեանը՝ թէմուզին իքինճի կիւնիւ գարարը գաթիլէրի վերիլիչ իչիւնճիւ կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլաթընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 49)

Մէրքէզը Սալթանաթը Սէնիյէտէ պուլընան հայանաթը միրիէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ սամանը իթասրնա թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին՝ թարիխը իլանտէն ԻԹԹԻՊԱՐԷՆ պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 50)

Ասաքիրը Շահանէ մուայյէնաթը իչիւն միւպայաա օլունաճաղը էվվելճէ իլան գըլընան լահմընը՝ պէհէր գըյէսի տէօրթ զրուշ օն եէտի բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանը բուսինին եիրմի սէքիզինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գաթիլն իհալէսի իճրա գըլընաճաղընտան, ԻԹԹԻՊԱ ԹԱԼԻՊԻ ՕԼԱՆԼԱՐԸՆ՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինտէ թաֆսիլաթընտան մալիմաթ ալմալարը իլան օլունը։

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 51)

Թէճհիզաթը ճիւնուտիյէ իչիւն մէկզրի միւնագասայա գօնուլուրը մուգատտէմճէ իլան օլունան իքի եիւզ գըրգ տէօրթ պին մէթրօ լաճիվէրա նէֆէր չուհասը իլէ իքի եիւզ սէքսէն պէշ պին մէթրօ պօղ ինկիլիթէրա ապարանը՝ հազիրանը եիրմի սէքիզինճի կիւնիւ թէքբար միւնագասալարը իճրա օլունարագ եէվմը մէզքիւրտէ գարարը գաթիլերի վերիլէճէկինտէն, ԻԹԹԱՐՆԱ ՎԷ օմուզընճը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլաթընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

26 հազիրան 1890

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 52)

Կիրիտ ֆրգասընա կէօնտէրիլմէք վէ թարիխը գարարտա հէման մէ քեամիլէն թէսլիմ իտիլմէք վէ մէզուրը օլտուղը չուվալարը ճէտիտ մէ գալընի գանավաչտան օլմագ իւզրէ միւպայաա օլընաճագ տէօրթ պին չուվալ տագիգին պէհէր գըյէսի՝ գըրգ սէքիզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանը եիրմի սէքիզինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ եիւզտէ պէշտէն նօգասան օլմամագ իւզրէ գաթիէն իհալէսի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, ԻԹԹԱՐՆԱ ԹԱԼԻՊ ՕԼԱՆԼԱՐԸՆ՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

2—2

ԻԼԱՆ

Զաբլուսի քէպիրտէ 6—12 նումէրօլը տիւքքեանտա մուգիմ միֆլիս եաղմասը 6ակոբ Նուրհատեանը զիմմէթինտէ այաճաղը օլանլարը Գանունամէի Թիճարէթին 199 վէ 200ինճի մատտէսի ահքեասընա թէվֆիղ էն թարիխը իլանտէն ԻԹԻ պարէն 20 կիւն զարֆընտա ալաճաղլարընը պիր գրթա միֆրէտտաթ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ թէմէսսիլքերինի պիզզաթ վէ եա պիլվէքեալէ Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէյէ թագտիմ վէ մաթլուպաթը թագիգիգի զըմմընտա Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէնին իֆլասա մախսուս օտատա իչպու թէմուզդն 17ինտէն ԻԹԻպարէն 20ինէ տէկին ոսաթ 6տան 9ա գատար թէսվիյէսինէ միւպատէրէթ օլընտաճաղը, վէ միւտտէթը մէզքիւրէ էսնասընտա իսպաթը վիւճուտ ԻԹՄԷՔիւրը 210ընճը մատտէսի ահքեամընն մէվգրի իճրայէ գօնուլաճաղը իլան օլունը։

Ժիւժ Գօմիսէր
Եռէր։

26 հազիրան 306

Խապինէճէ միւպայաա իտիյէճէք օլան ճէտիտ գըյէ հիսապլյա 58722 գըյէյէ գատար քէօմիրիւն չէրաիթը մէվգուասրյա պէհէր աֆիզ 100 գըյէսի 31 1/2 ղրշ. տա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտաղընա վէ թէմուզին կինճի չարչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9ա գատար հէր գաչ բարա վէ երթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ քէզլիք սաաթ 9ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ գասպուլ իտիլճէկկինէ պինա էն նօգասանըյա ԻԹԹ ԻԹՄԻՀ վէ տահա զիյատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլերին մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

26 հազիրան 306 3—2

Ճէվմ մի չէրիֆէտէ իյգատ օլուն մագ ի լրէ ճէտիտ գըյէ իլէ 6894 գըյէ լուգինը զէյթ միւպայա իտիլճէճկինտէն, թալիպլէրին չէրաիթը միհնագասալը անլամագ վէ միհնագասատա պուլունմագ իւզրէ պու կիւնտէն ԻԹԹԻպարէն նիւմունէլերիյլէ պէրապէր մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

25 հազիրան 306 3—2

Տաիրէի էվգաֆը հիւմայունը խատէմէ վէ օտաճըլարը իչիւն խաղինէ չուհալարը ԻԹԹ իլէ իմալ ԻԹԹԻՊԻՆԷՃԷՔ 41 թագըմ էլպիսէ խասմիյէսինին միհնագասասը իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարը չէրաիթը միհնագասալը անլամագ վէ միհնագասատա պուլունմագ իւզրէ պու կիւնտէն ԻԹԹԻպարէն էվգաֆը հիւմայուն իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

26 հազիրան 306 3—2

Ճէտիտ Վալիտէ Սուլթան հազրէթլերի վագֆը չերիֆլէրինտէն Պազչէ Դաբուսընտա Ճամիի չէրիֆ հավլիսինտէ քեամին 43 նիւմէրօլը պիր պապ տիւքքեան՝ չէհրի 100, վէ Գանլրճա գարիէսինտէ ճամիի չերիֆ հավլիսինտէ 8 վէ 10 նիւմէրօլու քեարկիր պիր պապ պահվէ վէ ֆրչրճը տիւքքեանլարը՝ չէհրի 60 զրշլու թալիպլէրի էօհտէսէրինտէ օտրդընտան, մէզքիւր տէքեաքիրին տահա զիյատէ զամմ իլէ իսթիյճարընա թալիպ պուլընանլարը՝ իչպու չէհրը հազիրանը 24իւնճիւ կիւնինտէն ԻԹԹԻպարէն չէհրը մէզքիւրը զայէսինէ տէկին բէյ ազչէլէրիյլէ պէրապէր էվգաֆը հիւմայուն Խազինէյի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ խատէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

23 հազիրան 306 3—3

Վալիտը մաճիտը ճէնապը Շէհրիյարի ճէնէթմէզեան Ապտիլ Մէճիտ Խանը Ղազի թապեսերաուհուհազրէթլերինին էվգաֆը ճէլիլէլերի մէզրաթանընտանԲէօհանա սանճաղընտա քեամն Գուլլ գազարտանա վէ Իզմիր Կալէթինտէ Սէօքէ վէնեզապատ գազալարընը՝ վէՍագըզ ճէզիրէսի ճիվարընտա Պէնարիյէ առասընտա վագը զրմբարա մատէնլերի հասրլաթը սաֆիյէսինտէն լիրա 100 ղրշ. հիսապլյա բուսուսը նէսպիյէ իմա գըլընմագ շարթը վէ չէրաիթը սարէ իլէ 40 սէնէլիկի իհալէ գըլընաճաղընտան, մէզքիւր մատէնլերին ԻԹԹԱՄԸՆԱ թալիպ պուլընանլարը՝ իչպու չէհրը նիսանին 10ընճը սալը կիւնինտէն ԻԹԹԻպարէն սէնէի մերգումէ չէհրը թրչրինի էվվելի նիհայէթինէ տէկին էվգաֆը հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

9 Նիսան 306 19

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ քեաին զիյրատ մուհարրէր գապալար աշարընին 306 սէնէսինէ մահսուսպէն Թային խուլէն միւզայէտ վէ իհալէ միւտտէթլերի պալէատ կէօսթերիլմիշ վէ միւտտէթը մէզքիւրէնին խիթմանընա մէզքիւր գապալար տախիլինտէ պէտէլմէթը հատտը լայրգը պուլան գուրա աշարընին իհրան իհալիլերի մուգարրէր պուլունմըշ օլմասյլա, թալիպ օլանլարը՝ խիթմամը միւտտէթտէն էվվել մահալինէ վէ եախսոտ Մալիյէ խապինէսինտէ Աշար վէ Բուսուսմաթ իտարէլի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

26 հազիրան 306

ԻԹԹԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
Ն. ՎԱՅԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

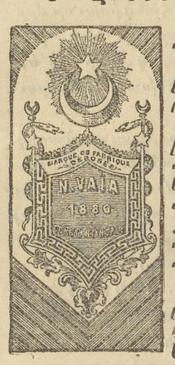

Իսկալ, գանը պասսը վէ գօլէրին խասթա ըգլարընը թէտավի իչիւն պիրիմիզ լլամ տը։

Մէզքիւր հապլարընը ԻԹԹԻՄԱՎ իչիւն ՃԷՄԻՎԷԹԸ Թրպպիսէի Միլլէյէ թարաֆընտան 1304-1888 նոյեմբեր 23ատ ըուխսաթնամէ ԻԹԹ օլընմըշ տը։

Զիքրը օլընան հապլար՝ պիրինճի սընֆ էճզաճըլարտան ֆ. Անտրիա թարաֆընտան թէրթիպ օլընը։

Ն. Վայեա հապլարը՝ միւնհասրէն նէպաթաթտան թէրքիպ իտիլմիշ օլուպ, պաղրրաղլարա միմիլլիգ խասթալըգլարը սէրի պիր սուրէթտէ թէտավի իտէր։ Աթըպպա թարաֆընտան ԻԹԹ օլընան պիր խապը չահատէթնամէլէրտէ տախի, մէզքիւր հապլարը՝ զիքր օլընան խասթալըգլար իչիւն չիֆապախշ օլտըղը պէյան իտիլմիշ տիր։ Պունտան մատտա զիքր օլընան հապլար՝ էվրօբատա օլտըղը կիպի բայթարիթմըզդա տախի բէք զկյատէ քէսպը նամ ու չէօհրէթ ԻԹՄԻՀ օլուպ, բաղպէթլու էհալիպու հապլարընն նէթիճէնի չիֆապախշասընը կիւնտէն կիւնէ թագտիր ԻԹՄԷՔտէ տիր։

Գօլէրտա կիպի պիր խասթալըգ զուհուրինտէ ԻՀԹԻյաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր հապլարտան պիր թանէ սապահ վէ պիր թանէ ագշամ ալմալը տըր։ Հէր իչէտէ 24 հապ պուլընըպ, պունըն սուրէթը ԻԹԹԻՄԱՎԻՆ թարիխ իտէր 17 լիսանտան պիր ալ թարիխինամէ մէվճուտ տըր։

Պէհէր շիշէնին ֆիյաթը՝ Սթամպոլ վէ ճիվարը վէ վիլայաթ իչիւն 1 մէճիտիյէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն 5 ֆր. տըր։

Իսարէտի, ֆապրիգասը վէ ումումի տէբօզիթօսը՝ Գալաթատա Խավեար խանընտա պէյօիւք գարանընն իսթիհնտէ 2նճի վէ ճիւնճիւ գաթլարտա տըր։ Մէզքիւր հապլար՝ Տէրսաատէթտէ, վիլայաթտա վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քեսին պիզիմիզի էճզանանէլէրտէ վէ էճզա տէբօզիթօլարընտա պուլունը։

Մէզքիւր հապլարընն սահիպլերի Տէրսաատէթէ
Ա. ՕԼԻՎՕ վէ Ն. ՎԱՅԵԱ
Տէրսաատէթ

ԿՕՐԼԻԼԻ ՍՈՒՅՑՈՒ

Գու սու՝ բէնկի կիզէլէթիրմէք վէ տէրինին թագէլիկինի մուհաֆազա ԻԹՄԷՔ իչիւն իհտաղ օլընմըշ տը։ Խոթիսալ օլընտըը հալաէ ֆէվգէլատ պիր եումուշաքզէ հասըլ վէ չը օլանլարը վէ տէրիտէ զուհուր խոնդ տարը մարազարը զալ իսէր։

ԼԻ ՖԱՎՕՐԻԹ բուտրասը՝ լէթա ֆէլթի վէ տէրիսէ օլան ֆէվգալատ սէպէպլէրիյլէ բուտրալար միյանընտա թէմէլյիսլ ԻԹՄԻՀ տիր։

ԿՕՐԼԻԼԷՆԻՆ ՏԻԹ ՍՈՒՅՑՈՒ՝ աղգընն նէգազմէթինին վէ տիշլէրին սըհհէթ ուլէթաֆէթինին մուհաֆազա ԻԹՄԷՔ իչիւն ֆախտէլի տիր։

Տէրօղիթօսը՝ Բարիզ գուրպինտէ Թօսլէյտէսինտէ Ռուսէլ էճզախանէսի։

Roussel pharm. à Meaux près Paris

POUGUES St. LEGER

ԲՈՒԿ ՍԷՆԼԷԺԷՐ

Սուֆրատա սու մնգամմնտա գուլլանըլմագ իւզրէ «պիգարպոնթ»էր, քիրէնէլ, չէլիքլի, թոպէ վէ պէրրագ վէ նէֆիս թապպի մտատն սայը օլուպ, միյտէ վէ պաղրրագ վէ մէսանէ խասթալըգլարընն թէտավիսի իչիւն պիմանէնա պիր մուալիճէ տիր, վէ միյտէ սանճըսընը, միյտէ ֆէսաատընը, մէսսանէսէի թաշ ճէլէթինի, նէրբիսի վէ չէբլէր հէթինի տախի տէֆ իտէր։

Իչպու մատէն սուրը գանտըզլարա վէ խասթալըգատան եէնի գալգանլարա տախի թավսիյէ օլունը։

Թիւրքիա իչիւն եէկիսանէ վէքիլ,
Պէթամպոլտա Ֆընտըգլեան խանընտա 22 վէ 23 նումէրօտա
Ֆ. ՊԷԼԼԻՍ

Պաշլըճա եէղտանը տիւքքեանլարընտա վէ եէղտա մնգաղալարընտա տախի սաթըլը։

Ց. ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Գալաթատա Պէյօիւք Միլլէթ խանընտա ԻԹԹԻՀատ բօսթանանէսի իւսթիւնտէ Յիւնէճի գաթատա Նօ 43

ՍԱԱԹՃԷԼԸԴ.— Ցուվար սաաթլարը, ութուն վէ կիսմուշ վէ նիքէլ մատէնլինտէն գօյուն սաաթլարը։

ԷԼՄԱՍ ՎԷ ՄԻՒՃԻՎՀԷՐԱԹ.— Պիլէզիք, պրոշ, քիւբէ, եիւզիւք, մէտալիօն, պասթօն սարը վէ սաաթ։

Իչպու մալլերին քեաֆիէտի էվրօբանընն էն էյի ֆապրիգալարընտան ճէլպ իսիլմիշ օլուպ, կուսթօ վէ կիւզէլիքլէրինէ հասրը տրգագիրը մախսուսէ իսիլմիշ վէ միւթէտիլ ֆիյաթլա մէյատաա ֆիրուսթա վազ օլընմըշ տը։

ԹՕՐՍԱՆ վէ ԲԷՐԱՔԷՆՏԷ սաաթլարը։

Մէզքիւր մաղազա՝ հէր նէվի թամիրաթը վէ սաաթ վէ միւճէվհէր սըբարըլմաթընը ատրէօնտէ իտիր։

Մատաուբ սաաթճը Զէնոր Մէրճան թարաֆընտան տիքիշ մաքինալարը թամիր օլընը։

ՊԼՕՅԻԼԻՔ ԷՇԵԼԻ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Ն.՝ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԼՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Գապրիսթան սոգաղընտա ճնճը տարիէի պէյէտիյէ գարշըսընտա

ՊԼՕՅԻԼԻՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ։

ՇԻՒՊԼԷՐ։

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Աղա Ճամիի գարշըսընտա 127 նումէրօտա
վէ Գուլէ Գարուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվ վէ ճինս էվրօբա վէ եերի մամուլաթը օլարագ չէշիտ չէշիտ եէշտ վէ մոպիլա, մէզքուշաթ իչիւն էհվալի ճինս ու չէշիտ գումաշլար վէ զայրիհիմ, էվրօբանքէ են ալէա ֆապրիգալարընտան սանտալիէարը, այնալար, [եարըմ լիրասան 30 լիրայա գատար] գարեօլալար պուլընը վէ են էհվէն ֆիյաթլա սաաթլարը։

Մէզքիւր ֆապրիգատա իմալաթ իչիւն հեր նէվ մաքինա, ալէաթ ու էսէվաթ մէվճուտ օլուպ, հեր ճինս գուրու քրէսթէ տախի պուլունարընտան, ՏԱՑԻԱՆԸՐԳԼԸ, ՍԻՒՍԼԻՒ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՑԱԹԼԱ թրպգէ էվրօբա մամուլաթը կիպի մոպիլա իմալ օլունը։

Քեզալիք մէզքիւր ֆապրիգա՝ թէքմիլ պիր խանէնին մէֆքուշաթ վէ մոպիլասընը՝ սերբան վէ պիր սուրէթը մախյուպէսէ իմալ, վէ կէրեք պուրա վէ կէրեք մէմալիքը էճնէ պիյէ իչիւն հեր արքարրչը իճրա ԻԹՄԷՔյլ տերեօշոտ իտիր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան զեվաթը՝ Պէյօիւք Մէրքէզ Տէրսաատի մնգաղայա միւրաճաաթ ԻԹՄԷՔլերի բէ ճա օլունը։